

KASDIENA...

Ištrėnkė Smurtininkus.
Trockistinė Karštilgė.
Komunistai Stiprėja.
Neišlaikė Žodžio.

Devyniolika metų atgal Vilniaus kraštą smurtu apklėdė Lenkijos imperialistai. Del tos skriaudos mažutė Lietuva kreipėsi ir prie santarvininkų ir prie popiežiaus. Visų maldavo ją užtauti, bet kaip jau žinome, maldavimai nuėjo niekais.

Anglijos ir Francijos vyriausybų diriguojami santarvininkų ambasadoriai vienbalsiai užgrynė smurtą, o kiek vėliau ir popiežius jį palaimino.

Ir taip paneikinta ir nukriaunsta Lietuva turėjo kentėti 19 metų, kol pagaliau atėjo Sovietų Sąjunga, ištrėnkė smurtininkus iš Vilniaus ir miestų su aplinkinėmis vėl gražino Lietuvai.

Pijūsas Grigaitis siūdo Kanasos reakcinę vyriausybę prieš vienintelį Kanasos lietuvių laikraštį "Liaudies Balsą." Grigaitis nori, kad valdžia pasmaugintų tą plačios visuomenės kontroliuojamą laikraštį.

Bet tuo pačiu sykiiu drysta kreiptis prie visuomenės prašydami jos nupirkti namą "Naujienu" laikraščiu, kurį faktiniai valdo Grigaitis ir vienas kitas jo bičiulis. Vadinasi, geros akys dūmų nebijo.

Is Rygos atėjusios žinios tvirtina, kad Lietuvice emė dukti trockistai, jie prisėsinai Vilniaus išvadavimui. Sakoma, negina ner demostacijoms surengti Žinoma, jie bus tinkamai suvaldyti.

Kiek mums žinoma, trockistinio gairalo kaip Lietuvice, taip ir Amerikoje lietuviuose labai mažai. Lietuvice jų dabar gali kiek padaugėti, nes prie jų dėsias is Lenkijos atbėgę šlektos.

Amerikoje lietuviškus trockistų sudaro grupelė buvusiu skolininkų ir neseniai prie jos prisiliejęs Grigaitis klikutė.

Neatrodo, kad p. Grigaitis bespausvė. Nuo grūzinimo Lietuvice Vilniaus, jis dar labiau apėnė trockistinė karštilgė. Šmeižti, kolionė ir melui jau ribų neturi.

Vilniaus gražinimą jokis lietuvis (išskyrus trockistus) negalės prisiminti netares gerą žodi Sovietų Sąjungai. O Grigaitis tai bus kirmiru ir tas jį sargdys vis labiau ir labiau.

Kai Sovietų Sąjunga pasirašė nepuolimo sutartį su Vokietija, tai mūsų politinių priešų spauda šaukė, kad dabar tai jau atėjo galas visom komunistinėm partijom. Tokį pat linkimį pranašavo ir Amerikos Komunistų Partija.

Bet aną savaitę įvykė nominacijų balsavimai Detroite ir Clevelande parodė viską kitą.

Ir Detroite ir Clevelande komunistų kandidatai surinko nepalyginamai daugiau balsų, negu bent kada pirmiau.

Be to, stojimas į partiją naujų narių irgi padidėjęs.

Mūsų bičiulis St. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius, nuolat tvirtino, kad "Keleivyje" "naujieji" dvasia neįsigalės.

Įsai tvirtindavo, kad Sovietų Sąjunga visgi darbininkų valdoma šalis, ir todėl jį negalima statyti ant vienyų pagrindų su fašistinėm šalim.

Bet dabar visi matom, kad mūsų bičiulio tvirtinimai nebuvo nuosirdys.

Turkijos kariuomenė, kuriai gali prisieliti liet kraują už angly ir francuzų imperialistų reikalus.

Kinijos Valdžia Sako, Sovietų Sąjunga Tebeduoda Pagelbą

Chungking, spal. 20. — Kinų oficialiai sluogsniai atvirai kalba ir taip informuoja užsienio spaudos atstovus, kad Sovietų Sąjunga vis dar remia Kiniją, nežūrinai neramumo Europoj ir nepaisant susitarimų su japonais.

Karinė medžiaga iš Sovietų Sąjungos ateina padidintoj kiekybėj. Pastaruoju laiku daug atena kinųjų lėktuvų, o su jais atvyksta ir lakunų.

Dėlto diplomatiniai sluogsniai daro išvadą, kad tarpe Kinijos ir Sovietų Sąjungos turbut eina patarimais pagerinti santykius. Kai kas net mena, kad bene bus kalbama ir apie karinę sutartį. Bet šį spėjimą kinų vyriausybė nepatvirtina.

Kinų vyriausybė dabar jau labiau įsitikinusi, kad reikia saugotis Anglijos ir Francijos partarimų. Pastaruoju laiku kinų vyriausybė pateko dokumentai rodanti, kad Anglijos ir Francijos agentai deda pastangas privesti Kiniją įtakos su japonais, atsižandant šiaurinių provincijų.

Anglii ir francuzai baiminasi, kad kinai nesumušt japonus ir dėlto nepakliktų Sovietų Sąjungos įtaka ir kinuose ir kitur visur.

NAZIAI SKANDINS PREKYBINIAUS LAIVUS LYDIMUS KARIŪNŲ.

Berlynas. — Vokietijos nazinė vyriausybė pafinormavo neutralių valstybių vyriausybę, kad jų prekybiniai laivai bus skandinami, jeigu jie prisijū Anglijos ar Francijos karinių laivų palydėjimui.

ITALIJA JAUDINASI DELEI TURKŲ, FRANCUZŲ SUTARTIES.

Roma. — Valdžiškuose sluoksniuose ir fašistų partijos raioluose pastebėta nemenas susijaudinimas dėl turkų, francuzų ir angly karinės sutarties. Užsienio diplomatiniai linkę spėti, kad Italija greitai dėsins prie Vokietijos, kad sumušt talinkinius.

Lenkija užpuolė Vokietija. Jos karinė mašina pakrėlė fašistinė Moscieiko-Becko vyriausybę ir išaukė carizmo puvėsiams atsivadusią karinę šlektų vadovybę. Anglija ir Francija paskelbė karą irgi Vokietijai.

Bet karinė propaganda visose kapitalistiniuose salyse su didžiausiu pasitutum vedama ne prieš Vokietija, bet Sovietų Sąjungą. H. Jagminas.

VIENBALSIAI PASISAKO UŽ SOVIETINĘ SANTVARKĄ

ISLAISVINTI UKRAINECIAI IR BALTARUSAI DEDA SI PRIE SAVO TĖVYNIŲ.

Sarny. Vakarų Baltarusija, spal. 20. — Vakarų Baltarusijos ir Vakarų Ukrainos valstiečiai, darbininkai ir darbo inteligentija vienbalsiai pasisako už steigimą savo teritorijos Sovietų valdžios ir už dėjimąs prie Sovietų Sąjungos.

Išlaisvintuose ukrainių ir baltarusių valsteliuose, pastaromis dienomis tuo klausimu rengta nusiminai mitingai. Patys valstiečiai ir darbininkai čur bus ir kalbėsi. Daugelini džiaugsmo asaros riedėjo, kai buvo paraginti kalbėti krašto reikais. Visada paniekintus, patų sprandytus ir laikytus bėtais ir bebalsis, o dabar gali laisvai išsireikšti ir tvarkyti gyvenimą. Ir kiekvienas jau jauč, kas tu teise jiem davė. Nesubėtinu todėl, kad visuose mitinguose vienbalsiai nuhaluota steigi steigti valdžią ir dėtis prie Sovietijos. Baltarusiai balsuoja dėtis prie Sovietų Baltarusijos, o ukrainiečiai prie Sovietų Ukrainos.

Tuo pačiu sykiniu nominuoja kandidatus į Tautos Tarybas. Baltarusiai į savo Tautos Tarybą keturiuose distriktuose nominavo 911 kandidatus. To skaičiaus tarpe yra 123 moterys.

Pagal tautybes kandidatai taip pasidalinę: 659 baltarusiai, 105 lenkai, 75 žydai ir 38 rusai. Pagal socialą padėtį: 152 darbininkai, 638 valstiečiai ir 112 intelektualai.

Pastebėtinu, kad kiekvienam mitinge dalyvavo tukstančiai ir desėtkai tukstančių žmonių. Iš biedniokų pusėj į mitingus neatėjo tik sunkiai serganti.

NAZIAI TVIRTINA SUNKIAI SUZALOJE ANGLŲ KARŲ LAIVĄ.

Berlynas. — Nazijų spauda skelbia vieno lakuno tvirtinimą, kad bombarduotiu Scapa Flow karinę bazę jįsai davim atvejais pataikys užgauti tą vietį karinį laivą. Jo tvirtinimu, laivas turis buti nepataisomai sužalotas.

NAUJOJI BULGARJOS VYRIAUSYBĖ BUS DRAUGINGESNĖ SOVIETAMS

Sofia. — Diplomatinuose sluoksniuose kalbama ir net tvirtinama, kad naujoji Bulgarijos vyriausybė bus draugingesnė Sovietų Sąjungai. Atsisatydinės premieras Kiossevanov pritarėdavęs naziam.

Vokietija ir Italija Piktai Žiuri ir Turku Karinę Sutartį

Berlynas, spal. 20. — Nazijų oficiali spauda piktai žiuri į aną dieną Ankaroj pasirašytą tarpe Turkijos, Anglijos ir Francijos karinę sutartį. Sako, ta sutartis yra kilbirščia visuotinam karui. Naziai sakosi tikri, kad ta sutartis daugiau atkreipta prieš Italija, negu prieš ką kitą ir todėl Italija esą negalėjanti išlaikyti neutrali.

Kiekvienas nazijų laikraštis aiškiai pažymėjo, kad pasirašydama karinę sutartį Turkija pasirinko Lenkijos likim.

Parmūn apie sutartį atlepieje ir Italijos spauda, tik ne taip plačiai kaip Vokietijos. Laikraštis "Il Messaggero" teigia, Turkija "perloji nuėjo" ir pastebi, kad "Anglija nepadės Turkijai, kaip ji nepadėjo Lenkijai, nes padėt negali".

Lenkai Bus Iškraustyti Iš Pripjungtų Vokietijai Provincijų

Berlynas. — Vokietiečių spaudoje atvirai tvirtinama, kad nazinė vyriausybė nutarus iškraustyti lenkus iš Pomožės ir Poznaniaus provincijų, o jų vietose apgyvendinti iš Pabaljoj kraštų parvežtus vokiečius.

Pomožė dabar vadinsis "Vakarine Prūsija", o Poznanius — "Posen". Abidvi provincijos apima 23,000 ketvirtainių mylių plotą. Iš šių vietų iškraustyti lenkus ketina apgyvendinti Krakovo ir Liubliuo aplinkėse.

SMARKIAI SUSIKIRTO REPUBLIKONŲ SENATORIAI DĖL EMBARGO

Washingtonas, spalio 20 d. — Kaitrus debatai išsivystė senatė vakar po pietų, kai republikanos senatorius Warren R. Austin pareiškė, kad "jei norim užtikrinti Amerikai taiką ir saugumą, tai butinai reikia, kad Vokietija būtų sumušta."

Į jo pareiškimą šoko atsakytį senatorius Borah ir senatorius Vandenberg ir kiti republikonai. Vandenberg buvo pirmutinis atsakytis. Jįsai net piktai pareiškė, kad jeigu sekti senatorius Austin išvedžiojimus, tai turėtume priieiti prie to, kad reikėtų įsivelti į karą.

Anot Vandenberg, pirma karinė medžiagos siuntimas, pasuk krediti teikimas, o paskui, kad kreditus apginti — karas.

Senatorius Borah prisimynęs vertė senatorių Austin pasakyti, ką jįsai turi mintyje kai sako,

LIETUVA IR SOVIETŲ SAJUNGA PASIRAŠĖ SIENŲ PROTOKOLA

Anglijos Lėktuvai Atmušė Tris Nazijų Orines Atakas

Londonas. — Vakar rytą nazijų kariniai lėktuvai tris kartus čėsinosi bombarduoti Edinburho apidinkę. Virš Firth forto nazijų bombonešiai pasirodė atkartotiniai, bet labai didetį aukštumoje ir neišdrebė nė vienas bomba.

Nuvokus kad lėktuvai atskrenda, duota signalas gyventojam slėptis ir tuo pačiu sykiiu išsiusta skadronai naikintuvų pasitikti priešę, kuris visais trimi atvejais nuvytas Edinburgho nepasiekus.

NENORĖTU ISILEIST APGINKLUOTŲ PREKYBOS LAIVŲ.

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Hull svarsto klausimą, kad uždrausti ir Amerikos uostus įplaukti ginkluotiem prekybos laivams. Karui prasidėjus, Anglija ir Francija apginklavo savo prekybinius laivus. Jų įsileidimas į Amerikos uostus skaijosi lauzymu neutraliteto.

Kinai Kirta Dar Vieną Smugį Japonam Išverželiām

Chungking, spal. 20. — Šiomis dienomis kinų kariuomenė atsiekd dar vieną ypatingai svarbių karinį laimėjimą Šansi provincijoj, kuris prilystų atsiektam laimėjimui prie Changsha miesto Hunan provincijoj.

Kinai dokumentaliai parodo, kad dvi savaitės atgal japonai pradėjo pulti kinus Changzi-Kuoiping sektoriuje, Šansi provincijoj, kad įsiveržti į Šensi provinciją.

Puoling japonai pradėjo su 70,000 pėstininkų, 15,000 kavalerijos, su 70 kalnų ir lauko kanožuėmis ir su 130 sėrvotųjų automobilių. Puoling mėgino pakartoti ir regimai dėjo stiprias pastangas laimėti. Tačiau pasitrauė su 10,000 sužeistų kariuovių ir mušio lauke palikę 5,000 užmuštų. Kinam pateko daug kanožuų ir kitokios karinės medžiagos.

Hitleris Išakė Kariuomenę Neperžinti Francijos Sieną

Berlynas. — Vokietiečių kanceliris Hitleris vakarų vakarų fronte esamai vokiečių kariuomenėi neti į Francijos pusę. Įsakymas išleistas po to, kai vokiečių kariuomenė išvoj francuzus iš Vokietijos teritorijos.

Įsakyme Hitleris pažymi, jeigu francuzai imtų vokiečius atakuoti, tai dėti visą energiją, jų lėktuvai pasekmingai atakuoja angly karinius laivus. Esą butų daug Anglijai bėdos ir nuostolių, jeigu vokiečių lėktuvai imtų bombarduoti angly prekybinius laivus.

ANGLIJA PRARADUS 162 KARIŪNUS LAKUNUS

Londonas. — Aviacijos ministerija skelbia, kad nuo pradžios karo Anglija neteko 162 karinius lakunus, kurių 82 užmušta, o 80 patekė į nelaisvę. Vien tik praeitą savaitę naziai užmušė 22 lakunus, savo ministerija.

Senatorius Austin dar labiau įvykęs pasirašė tai, iš ko karo priešrinkai patyrė, kad administracijos žmonės visgi yra kalbėję su Anglijos ir Francijos vyriausybų atstovais ir esą galimas daktas, kad davė kai kurių pažadėjimų.

Lietuva Gauna 20 Vilnijos Valsčių su Resimčia Miestų, Vilniaus Kraštą ir Vilnių Užima Šiandien Ar Rytoj

Chicago, Ill, spal. 20. — Nuo Lietuvos konsulo p. P. Daužvardžio gauta telegramos kopija, kuri jįsai gavęs nuo Lietuvos vyriausybės. Telegrama sako:

"Šio mėnesio 19-tą pastrašyta Maskvoje sienų protokolas. Spėjama, Lietuva perims Vilnių šeštadienį-sekmadienį. Lietuva gauna 6,880 kvadratinų kilometrų su miestais: Vilnius, Trakai, Yabalninkai, Esiskės, Medinukai, Budydžiai, Papradė, Švenčionėliai, Dūkutas ir Rimšės. Viso Lietuva gauna 20 valsčių."

Chicago, Ill, spal. 20. — Nuo Lietuvos konsulo p. P. Daužvardžio gauta telegramos kopija, kuri jįsai gavęs nuo Lietuvos vyriausybės. Telegrama sako:

LIETUVOS NAUJOS SIENOS

Kaunas, spal. 20. — Naujoji Lietuvos sienos rytuose prasideda nuo Latvijos sienos ir eina Drukšųjų ežerų rytiniu pakraščiu, Drukšųjų miestelį palikdama anapus Lietuvos rubėžius. Toliau eina po Rismenų miestelį, kuris yra mūsų pusėj; po Budydžius, kuris yra mūsų pusėj; po Sumską, Tabariškų, Jankunus, Esiskes, Dainavą — kurioje palikta irgi mūsų pusėj; toliau Elos upė eina į vakarus iki pat vadinamos buvusios administracijos linijos, toliau ta linija eina kaip seniau, paliekant Grodną anoj pusėj sienos.

Sovietų Sąjunga Parduos Vokietijai Prekes Kaip ir Bile Kam

Moskva. — Sovietų Sąjungos spauda rašo, kad Vokietija galės gauti jai reikalingų medžiagų iš Sovietų Sąjungos, paprastu prekybos keliu, pasirašytą tarpe tu dviejų šalių. Vokietija už gaunamas medžiagas turės tuo pačiu sykiiu atsilygti reikalingu mašinom ir kitokiais ganybos įrankiais.

Tai reikšia, kad Sovietai neduos Vokietijai jokių prekybinių lengvatų. Prekybą su ja ves, kaip vėda su bile kita valstybe.

Hitleris Išakė Kariuomenę Neperžinti Francijos Sieną

Berlynas. — Vokietiečių kanceliris Hitleris vakarų vakarų fronte esamai vokiečių kariuomenėi neti į Francijos pusę. Įsakymas išleistas po to, kai vokiečių kariuomenė išvoj francuzus iš Vokietijos teritorijos.

Įsakyme Hitleris pažymi, jeigu francuzai imtų vokiečius atakuoti, tai dėti visą energiją, jų lėktuvai pasekmingai atakuoja angly karinius laivus. Esą butų daug Anglijai bėdos ir nuostolių, jeigu vokiečių lėktuvai imtų bombarduoti angly prekybinius laivus.

ISPANIJOS GYNĖJAI FRANCIJOS FABRIKUOSE.

Paryžius. — Darbo ministeris sako, kad Francijos karo industrijoj šiuo tarpu dirba 50,000 ispanų karo pėbėglių, kuriuos nepavykė laikė koncentracijos stovyklose.

SOVIETŲ SPAUDA NEPRIDUODA REIKSMĖS TURKŲ, ANGLŲ SUTARCIAM.

Moskva. — Sovietų Sąjungos spauda matomai nesako svarbių įvykių Turkijos, Anglijos ir Francijos pasirašytą karinę sutartį. Ją pranešė keliom elnietim kaip paprastą įvykį ir nepadarė jokių komentary.

ORAS

CHICAGO IR APIELINKĖJ
— giedra ir šaltiau. Saulė teka 6:09, leidžiasi 5:00.

"VILNIS" (The Star)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$2.50; six months \$2.75. Chicago and foreign countries \$7.50; six months \$7.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 6 months \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application 3110 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Melaginga Propaganda

Kalviai melagiai dirba rankoves pasiraityje ir istempe liezuvius. Melų fabrika dirba viršlaijki. Ta melagių skleidžiama propaganda jau palietė Baltijos valstybes ir jų naujai nustatytus santykius su Sovietų Sąjunga.

Labai aišku, kas inspiruoja tą propagandą. Tai Anglijos ir kitų valstybių reakcininkai. Iš skiedros jie vežimą priskaldė. Teisingas žinias slepia, o neteisingas žinias skleidžia visais priemonėmis budais.

Štai pavyzdys: Sovietų jurininkai vyksta Estijoje, kad bendrai su Estijos kariuomene saugotų tų šaly taiką ir užtikrintų jos saugumą. Sovietų jurininkai vežasi su savim daug knygų. Rodosi, iš to galima tik pasidžiaugti. Bet, melagiai tų-tuojaus paleidžia burbulą: Estijoje tuoj bus Sovietų valdžia!

Du žymiausi estų dienraščiai (abudu buržuaziniai) "Peevalekt" ir "Uusi Eesti" duoda tinkamą atsakymą tiems melagiams.

"Uusi Eesti" rašo: "Tie gandai apie Estijos ir Latvijos sovietizaciją yra tyčia skleidžiami. Jie neturi jokio pagrindo. Tie gandai skleidžiami tuo tikslu, kad sugadintų gerus santykius tarp tų dviejų valstybių ir Sovietų Sąjungos."

"Uusi Eesti" teisingai pažymi, kad tuos gandus skleidžia užsienio kiliokai. Juk tokioj Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje pilna angų, francūzų ir lenkų diplomatų. Aišku savaime, jog jie ir naktį nemiega, kad tik kuo daugiau paskleidus anti-sovietinės propagandos.

Kuomet visa Estijos, Latvijos ir Lietuvos spauda (o ji juk yra ne sovietinė, bet buržuazinė) užgria padarytas sutartis, kuomet užtas sutartis pasisakė visi tų valstybių vyrai, kuomet gerai žinoma, kad tų valstybių liaudis, o ypač darbininkų kliesa, pilniausia užgria tas sutartis, tai provokacinių gandų skleidėjai jaučiasi visiškai izoliuoti. Jie bespėkiai, pamatas išslydo jiems iš po kojų. Jiems niekas kitas neliko: meluoti ir dar daugiau meluoti.

Stambiausias buržuazinis laikraštis Estijoje "Peevalekt" sako: "Sovietų kareiviai atvyksta Estijon ne protektoratą įvesti, ar įvesti kokį nors naują valdžios sistemą. Jie atvyksta sustiprinti tulus mūsų strateginius punktus, kad mes ir jie bendrai galėtume atmušti bile ataką, jeigu mus užatakuotų kuri bent stambioji Europos valstybė."

Rodosi, viskas aišku, kaip diena. Bet melų ir provokacinių gandų fabrikantai nenurimsta. Ir ateityje jie nenurims.

Biznio sutartys su Baltijos valstybėmis numato dvigubai ir net trigubai didesnį biznį. Aišku savaime, kad tos biznio sutartys labai daug duos Baltijos valstybių ekonomikai sustiprinti. Tai supranta visi atsakomingi biznio sluoksniai.

Bet melagiai, kuriems rupi viską perstatyti kuo tamsiausiose spalvose, tyčia maišo pėdas. Jie nieko gero nemato tose sutartyse, o tik "uzurpaciją."

Vienas iš labiausia prasimelavusių korespondentų, Donald Day, kuris įieško žinių visokiuose pakampiuose ir skylose, budamas Helsinkiuose (Finlandijoje), sufabrikuoja žinią iš... Kauno, tiksliai sumaišydamas komunistus su trockistais. Toje provokacinėje žinioje nėra nei grudo teisybės, buk komunistai priešingi Vilniaus inkorporavimui Lietuvon. Nieko panašaus nėra ir buti negali. Bet jeigu Lietuvoj yra trockinių padauzų, kurie praaityje turėjo ryšių su žvalgyba, tai kiekvienas teisingas žmogus puikiai žino, kad komunistai su trockistais ne tik nieko bendro neturi, bet yra griežčiausi ir nepermaidajami trockistų priešai.

O amerikoniški melagiai tą žinią suvirškino, kaip didžiausią skanumyną ir išputė ją iki tokio laipsnio, kad prakuriu juodašimtiškais pludimais prieš Ameri-

kas lietuvius komunistus (žiūrėk "Draugas", 20 d. spalio, vietos žinių skyrius). Kur pas tuos žmones bent elementarišnis bešališkumas?

Tiems ponams mes dar kartą duodame patarimą: Jeigu jau nesiskaitote ir slepiate informacijas iš Maskvos, tai bent skaitykitės su tuo, ką rašo "XX Amžius", "Aidas", "Lietuvos Žinios", "Jaunakas Žinias", "Peevalekt", "Rits" ir kiti jūsų ideologijos laikraščiai.

Jūsų melai ir tulžis tik jus pačius diskredituoja!

Po Neutraliteto Kauke

Tie senatoriai, kurie stoja už embargo nuėmimą, vis labiau atskleidžia savo korlas. Nors jie ir sakosi esą neutralumo šalininkai, bet jiems darosi vis sunkiau palepti savo tikruosius tikslus. Senatorius Thomas beveik atvirai pareiškė, kad geriau kariaut, negu buti neutraliais. Suprask—kariaut už Anglijos ir Francijos imperialistus. Tą patį, tik kitais žodžiais, pasakė reakcinis Nebraskos senatorius, Mr. Burke.

Kadangi toje batalijoje dėl embargo likvidavimo galutinai susimaišė partijų linijos, tai vakar mes išgirdome iš lūpų senatoriaus Warren Austino (republikonas, Vermont), kad Francijos ir Anglijos laimėjimas šiame kare Amerikai ne tik naudingas, bet ir reikalingas. O jeigu taip, tai kaip toksai žmogus gali buti neutralus? Jei jis nori, kad Anglija butinai laimėtų, tai Anglijai reikia padėt. O jei padėt, tai padėt visais galimais budais, reiškia, prisidėt prie karo Anglijos-Francijos pusėje. Tokia yra logiška isvada. Kas sako "A.", tai turi sakyti ir "B" ir "C."

Senatorius Pat McCarran (demokratas, Nevada), kuris griežtai stoja už neutralitėtą, dar kartą padarė teisingą pastabą Roosevelto administracijai: "Ji nori kuo daugiau sia karinio biznio, bet tas kelias veda į karą, o milžiniška didžiama Amerikos žmonių nei kalbėt nenori apie karą."

Visa eilė senatorių, jų tarpe ir Pat McCarran, teisingai pažymi, kad prezidentas Rooseveltas galėtų suleisti tarpininko rolę tarpe kariaujančių valstybių. Jo žodis, šaukies prie taikos, sulostų milžinišką rolę. Ir suo kartu tai butų ne abstraktis šaukimas, ne balsas tyruose, bet balsas, su kuriuo skaitytųsi Vokietija, Anglija ir Francija.

Kodėl prezidentas Rooseveltas tyli ir lukuriuoja?

Turkija

Turkijos sutartis su Anglija ir Francija dar nepadaro ję Sovietų Sąjungos priešų, nors chamberlainiška propaganda ir bando sudaryti tą impresiją. Su ta sutartim dar nepasibaigia derybos, kurios vedamos su Sovietų Sąjunga.

Anglija niekadoms nebuvo ištikimu Turkijos draugu, o Sovietų Sąjunga visuomet buvo ištikimiausiu Turkijos draugu. Tą visuomet labai gerai suprato velionis Mustafa Kemal.

Po perėjo pasaulinio karo Turkija buvo nemelaisirdingai apiplėšta. Nus jo atėmė Palestina, Syrija, Mesopotamija, Mosul distrikta (gausingiausia žibalu), Hedžas, Yemen ir visas jos žemes Europoje, o Dardanelų sąsiauria pateko Anglijos kontrolėn.

Ar Turkija gali užmiršti tas skriaudas? Turkija buvo ne tik apiplėšta, bet kiek dar jos buvo like, tai ir tuos likučius norėjo praryti.

1921 metais Anglija ir Francija užsiundė ant Turkijos Graikija, kuriai buvo pažadėta atsteigti senovinę Byzantinijos imperiją. Anglija ir Francija finansavo tą razbainišką karą.

Tuomet visa turkų tauta susimobilizavo gelbėtis. Po dviejų metų titaniškų kovų Graikija buvo sumušta. Turakai pajuto savo spēką ir ant grūvėsių praieitis sukūrė savo stiprią modernišką valstybę.

Per visą tą laiką Sovietų Sąjunga rėmė Turkiją, kiek tik pajėgė. Ji rėmė ją ginklais, maistu, karo ekspertais.

Nuo to laiko prasidėjo Turkijos ir Sovietų Sąjungos draugiskumas, kuris vėlesniais metais dar labiau sustiprėjo.

Jei Turkijoje yra politikierių, kurie tą viską norėtų užmiršti, tai to neužmirš turkų tauta.

APŽVALGA

LIETUVA IR VILNIUS.

"Draugas" pareiškia nuomone, kad Vilniaus klausimas išspręstas galutinai ir kad "nebesamos Lenkijos vyriausybės" protestai neturi jokios reikšmės.

"Draugas" piktinasi pareiškimu, kurį Lenkijos "atstovas" Chorwat padarė Lietuvos valdžios adresu. Tasai ponas, vardė savo nesėnėsios vyriausybės, pabrėžė, kad—

"Lietuva neturėjo teisės atgauti Vilnių, o Sovietų Rusija neturėjo teisės atiduoti Vilniaus kraštą Lietuvai."

Apie tą arogantišką protestą "Draugas" pasisako sekamai:

"Tiesiog stebėtis reikia, kad lenkų politikai ir šliandier dar tebegyvena groboiška dviaslė ir dar svaļojia atstatyti Lenkiją nuo Juodųjų iki Baltųjų jūrų, su tais kraštais, kuriuos smurto kelu jie buvo atplėsi iš kitų valstybių."

"Kaip keistai skamba lenkų atstovo pareiškimas Kaune, kad Lietuva neturėjo teisės Vilniaus kraštą prisijunginti." "Draugas" toliaus primena ir Suvalkų sutartį ir tautos sutartį su Sovietų Sąjunga.

Si "Draugo" nuomonė sutinka su nuomone brooklyniskės "Vienybės", kuri taip pat pasisakė dėl lenkų atstovų protestų. "Vienybė" vadina Chorwatą "Buvusios Lenkijos pasipintiniu."

"Po ločio protesto ir pačiam Chorwatui buvo neajuku pasiflikti Lietuvoje. Turbut dums į Paryžį raportuoti savo valdžiai be valstybės, kad Lietuva jau atsiėmė Vilnių be lenkų malonės. Šioje valandėje Lenkijos pojo umaras ir protestai nieko nereiškia."

Nuginčino, Kad Churchill Reiznava, Vyriausybės

Londonas. — Anglijos vyriausybė nuginčino Italijoj ir Vokietijoje pasiklidusias žinias, buk Winston Churchill, naujasis karinio laivyno ministeris, įiteikęs Chamberlainui rezignaciją. Sako, tai "grynas prasimanymas". Gal ir taip šiuo sykiu, bet yra tikra, kad tarpe Churchill ir Chamberlaino čia aštri kova. Churchill niekadoms nesutiko su Chamberlaino užsienio politika.

New Yorko majoras La Guardia prisalkina basebolininką Lou Gehring valstijos parolės komisionierium. Iki neseniai buvo vienas geriausių Amerikos basebolininku, Gehring neseniai persirgo vaikų paralyzium, kas padarė jį netinkamu atletikos žaidimui.

Nazių propagandos ministerija tvirtina, jog tai šie jureiviai esą nusikandė didžiulį Anglijos jūrų milžiną "Courageous" kartu su keliom dešimtim karinių orlaivų. Visi nazių submarinos jureiviai buvę apdovanoiti "gelžinio kryžiaus" ordenais.

Kaip Raudonoji Armija Užėmė Vilnių ir Gardiną

GARDINĄ UŽIMANT BUVO DIDELI MUŠIAI.

Rugsėjo 18 d. Raudonoji Armija jau buvo įmaršavusi Vilniun. Apie tai "Vilny" buvo išspausdinta "Lietuvos Žinių" korespondento pranešimas.

Tik ką atėjusioj "Pravdoj", iš rugsėjo 23 d., yra pranešimas iš Vilniaus, kuriame randame daugiau smulkmenų.

Raudonosios Armijos pulkai skubiai užima Smorgonių. Visur plevėsuoja raudonos vėliavos. Vyriausioj gatvėj įtaisyti bromai. Skubiai užima Molodečno, kur gyvena baltarusiai ir žydai. Iš apeliinkės kaimų subėga valstiečiai, kurie praneša, kad su dvarponiais jie jau apsidirbo. Vilnius jau netoli.

"Ryto metą (18 rugsėjo) dalys Raudonosios Armijos prisiartino prie Vilniaus. Sumušta lenkų armija traukdamosi, dar bandė gintis už miesčius. Gatvėse ir ant tiltų buvo barikados.

"Šiaurės rytų daly, pačiame Vilniuj, lenkai pasitiko mūsų tankų kolumą artilerijos ugnim. Prasidėjo mūšys, kuris tęsėsi dvi valandas.

"Vienas iš Vilniaus tiltų buvo užstatytas trokais. Tai buvo barikados. Čia lenkai pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžių. Paskui jie padegė barikadas ir pasitraukė, bet keli kulkosvaidininkai dar vis šaudė. Tuomet musų komandieriai ir raudonarmiečiai, iššokę iš savo mašinų ir rizikuodami gyvastim, puolė prie degančių trokų. Trokai buvo nuversti upėn.

"Lenkai išbėgiojo.

"Kuomet Raudonoji Armija įmaršavo Vilniun (anulij vis tūšio), gatvės buvo tuščios. Aplinkui tylu. Paskui iš visų kampų pasigirdo šaudymas. Tai šaudė lenkai oficeriai nuo stogų, per langus ir iš kitų vietų, kur jie buvo pasislėpę. Sugauti juos mum padėjo patys vilniečiai, kurie žinojo, kur lenkai turi savo slaptus lizdus.

"Bendrai imant, Vilniaus ir aplinkinių kaimų gyventojai labai daug padėjo Raudonojai Armijai. Paveizdan, valstiečiai sodžiaus Naujoji Vilenka mums pranešė, kur pasislėpęs lenkų eskadronas. Tuojaus mes pasiuntėm 30 raudonarmiečių ir tankų. Suradom juos tankiam la-

puotam miške. Tuoj paėmėm nelaisvėn 92 kavaleristus, jų tarpe 7 oficerius.

"Dabar grauzėsis Vilniaus miestas pradeda normaliai, bet jau naujai tvarkyties. Tiktai priemiesčiuose yra pėdaskų įvykusių trumpų susirėmimų. Ji viduj miesto nėra jokiu karo pėdaskų. 21-22 dd. rugsėjo jau kursavo autobusai, atsidarė mokyklos, pilna besimokinančių vaikų.

"Normaliai pradėjo dirbti knygynai. Judžij (kino) teatruose pilna žmonių. Rytoj pradės veikti Vilniaus operetė. Dalis krautuvijų jau atsidarė. Gatvėse daug karisčių. Gyventojai džiaugsmingai sveikina Raudonąją Armiją.

"Susikūrė laikinoji miesto valdyba, kuriai vadovauja draugas Zelianis. Grauzės miesto valdžios namas kupinas žmonių. Nus ryto iki vakaro žmonės eina ir eina, reikalaudami informacijų, statydami įvairius klausimus. Pamatinis klausimas: Kaip dabar pradėti naujai gyventi?"

"Standien išėjo pirmas numeris baltarusių laikraščio "Vilenskaja Pravda". Laikraštis paduoda labai daug medžiagos, nušviečiančios gyvenimą naujai gimusios Vakarų Baltarusijos. Išėjo taip pat kelet numeriai laikraščio "Bojevoje Znamia". Tą laikraštį sukūrė grupė Maskvos poetų ir rašytojų, kurie atvyko į Vilnių su Raudonoja Armija... Kaip tik Vilnius buvo užimtas, tuoj nuėita į spaustuvej vietinio rusų laikraščio "Ruskoje Slovo". Spaustuvės darbininkai ir tarnautojai mus labai maloniai pasitikio.

"Su kiekvienu diena Vilniuj vis labiau susitvarko naujas gyvenimas." Rugsėjo 26 d. Vilniuje įvyko didelis inteligentų susirinkimas. Pasiūsta sveikinimas Sovietų valdžiai ir draugui J. Stalinui.

MUSIAI UŽ GARDINĄ.

Gardiną buvo užimtas dvi dienas vėliau (20 d. rugsėjo). Netoli nuo Gardino jau paaiškėjo, kad reikės smarkiai mušties, norint paimti Gardiną. Tiltai per Nemuną buvo apardyti.

"Gardine buvo susikoncentravę apie trys tukstantai lenkų oficerių ir žandarų. Oficeriai privertė mušties ir kareivius, kurie buvo subėgė iš įvairių frontų. Lenkai susimetė tvirtovėje, bažnyčioje, kazarmėse ir kuni-gaikščio Liubomirskio dvare. Priešai turėjo daug kulkosvaidžių."

Kelianties per Nemuną lenkai smarkiai apšaudė Raudonosios Armijos dalis. Persikėlus per Nemuną kova palengvėjo. Bažnyčios rajone ir kapinėse lenkai ilgokai išsilaikė. Juos atakavo mūsų pėstininkai ir tankai. Buvo mušti ir gatvėse. Lenkai labiausia taikė į Raudonosios Armijos oficerius. Nekurie čia ir gyvastį padėjo.

Lenkai dar bandė atakuoti iš Užnemunės, bet greit buvo sumušti.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

ZVAIGZDĖS - NYKSTUKAI

Stebėtinai Svoris Jų Medžiagos.

Auksas yra vienas iš sunkiausiųjų mums žinomų metalų. Auksinė golfo holiukė švertų apie pusantro svaro. Bet tokio pat dydžio holiukė iš tos medžiagos, iš kurios susideda tulos mažytės zvaigždės-nykštukai, švertų 1,460 tonų! Kvaliystė? Nedyvai. Anot Dr. Ernest Cherringtono, jei kas būtų tokią mintį pareiškęs patiem astronomam 15 metų atgal, tai ir jie būtų skaitę tati nesamone. Bet dar nuostabiau, kad toji medžiaga yra dujos, gazas, karštesnis negu mūsų saulė.

Apie 100 metų atgal, vokiečių astronomas Friedrich Wilhelm Bessel pasirinko didoką skaičių gryna akia matomų, skaisčių zvaigždžių ir per eilę metų tyrinėjo jų judesį. Kiekvieną tų zvaigždžių jis rekvordavo jom kertant meridianą, patį vidurį dangaus skliauto virš tyrinėjimo vietos. Tam vartojama plaukas arba voro siulės ant tam tikro instrumento stiklo. Kaip tik tēmiama zvaigždė eina skersai tų plaukų ant instrumento, momentaliai užrekorduojama laikas net šimtinėmis dalimis sekundos. Taip tas pačias zvaigždės Besselis leido per savo instrumentą per eilę metų. Kadangi zvaigždės ant vietos nestovi, ir kadangi jų skridimas per daug yra nevienodas, tai ir Besselio instrumentas pagaudavo tas pačias zvaigždės skirtingais metais ne tuo pačiu laiku. Vienos jų kasmet meridianą kirsdavo anksčiau negu praeitais metais, o kitos—vėliau. Bet tas vienas skubinimas, o kitu vėlinimas buvo labai reguliarus. Tačiau viena zvaigždė elgėsi labai navatnai: kaikuriomis metais ji skubindavo, o kai kuriais vėluodavo. Tai buvo dideli galvosūkiai Besseliui ir visiem kitiem astronomam ir astrofizikam po jo, jam mirus.

Tąja "ištvirkėle" yra zvaigždė Sirius, viena artimesniųjų zvaigždžių, matoma žiemą ir pavasarį žemai ant pietinės dangaus dalies, šviesiausia už visas kitas zvaigždes.

Besselis priėjo prie išvados, kad toji zvaigždė yra dvilypė zvaigždė, kurios suka viena kitą orbitoj aplink save, maždaug kaip mūsų žemė suka aplink save mėnulį. Iš tolo tokios dvilypės zvaigždės matomos kaip viena. Tik jos vienu tarpu buna skaisstesnės, o kitu kiek pritemios. Kai jos buna abi linki mūsų, tai matosi didesnėmis, šviesesnėmis; o kai jos buna viena už kitos, tai jos mums matosi ir mažesnėmis ir ne tokiomis skaisčiomis. Bet ir atydziausi as-

tronomai akis pražiurėjo, o šale Sirius'o kitos zvaigždės neįmatė. Vėliau spėta, kad Sirius'o sankaileive turi buti jau užgesus, tamsi zvaigždė. Nes jei ji būtų karšta, šviesi, tai ji būtų matoma ir didumu maždaug prilygtų Sirius'ui, kadangi tik maždaug lygaus svorio zvaigždės gali sukt viena kitą aplink save. Taigi, tik zvaigždės dvilypumu galima buvo išaiskinti jos tai pavėlavimą, tai pasiskubinimą per meridianą. Kuriais metais ji savo orbita eina į priekį (į tą pusę, į kurią abi per dąsą skrenda), tai ji kerta meridianą anksčiau; o kai ji daro savo orbitos antrą pusratį, kai skrenda atgal, tada ji ant meridiano pasivėlina. Šitie nereguliarumai su Sirius'u buvo labai maži, bet jie tikriausiai buvo žiurimi.

20 metų vėliau, 1862 m., paskilbęs teleskopų dirbėjas Naujojoj Anglijoj, Alvan Clark, pasidarė 18½ colių teleskopą, tuomet didžiausį pasaulyje. Užsitaisęs jį užpakalyj savo daržinės, jis goudia išvaistėsi su juo naktimis po dangų, šokinėdamas nuo zvaigždės ant zvaigždės ir gėvėdamasis savo "masėpiece'u". Atsisuko jis savo teleskopą ir ant zvaigždės Sirius. Ir štai šalia jos jis žiūrėjo mažytį baltą taškutį, kitą zvaigždutę. Tas taškutis jam buvo neįdomus. Bet jis vėliau kaip tai išsitarė apie tai tuomet astronomam. Ir pastarieji tuomi didziai susidomėjo. Tai Sirius'o sankaileivė, kurios iki tol niekas kitas nebuvo žiūrėjęs! Tai jos efektą Besselis žiūrėjo, bet ir mirdamas nežinojo, kokį dangišką kūną jis surado (lyginai kaip Columbus atrado Amerika, bet ir mirė nežinojo, kad tai yra naujas kontinentas).

Per daugelį metų skaityta ta zvaigždutė esant sustėsinai atvėsusia. Bet po 50 metų pradėta ją tyrinėti su didesniais teleskopais ir kitais moderniškesniais instrumentais. Ir 1914 m. Mt. Wilson Observatorijoj Adams'as tirdamas ją su spektroskopu, atrado, kad ji nėra atvėsusia, bet karšta, karštesnė už mūsų saulę zvaigždė. Dešimčia metų vėliau nuodugniasiai tą nykštukę ištyrė Chicagos Universiteto astronomijos profesorius Kuiper, Yerkes Observatorijoj. Teleskopais, karščio, šviesos ir dydžio instrumentais tą zvaigždę matuojant, surasta iki tol astronomijoj nežinomų tiesų. Viso pasaulio mokytojas galvas nuste-bino jos medžiagos sunkumas. Pradžioj manyta, kad kur nors kalkuliacijoj padaryta baisi klaida. Kartota ir vėl kartota—ir vis tie patys daviniai, ta pati astrofizikinė tiesa.

—S. V.

(Bus daugiau)

Visgi "pagerinimas". Viena automobilių kompanija prie 1940 metų modelio pridėda dar ir šitokį pridėkų: metalinę rankovę su žodžiu "STOP". Ir naktia tą rankovę užpakalyj važiuojas automobilistas pamatys, nes stiklinės raidės atmuša šviesą kaip veidrodys. Sako, tas įtaisas ypatingai patiksąs moterim automobilištinėm.

Akmens Amžiaus Gyventojai Sibire

Archeologiniai tyrinėtoriai rado įdomių iškasenų Zydų Autonominėj Socialistinėj Respublikoj Birobidžane, Sibire.

Ten upių pakrantėse moksliniai ekspedicijai pavyko surinkti daug mokslui vertingos medžiagos. Rado visokių akmens amžiaus įrankių: vilyčių, kujų ir kitokių įrankių.

Apdirairai apžiūrėjo surinktus anų amžių įrankius, mokslininkai daro išvadą, kad tie įrankiai yra žmonių gyvenusių Neolithikos amžiuje.

Rasti įrankiai parodo, kad Rytinio Sibiro anų laikų žmonės išimtinai gyveno iš žuvalimo ir medžioklės. Jie, kaip mokslininkai pramato, gyveno bendrijom po 40-60 žmonių grupėj.

Paspejo Atgyt, O Tai Butų Palaidoję

Prieš kelis metus Burgundijos miestelyje Rue de Tonnelles, Francijoj, "numirė" duklė turtingos našlės Lali-gaidienės. Mergaitė turėjo 18 metų amžiaus. "Lavonas" pašarvotas ir, budėjimo laikui pasibaigus, nulydėtas į bažnyčią. Po pamalų "lavonas" buvo lydimas į kapus. Netoli kapų, lydimam grabe pasigirdo bildesys ir išgąstingas klyksmas. Procesijai apsisitojus, nuplėsta grabc dangtis ir atrasta mergaitė atgijus.

Jinai vėliau ištekojo ir gyveno 18 metų. Ji pasakojė kaip grabe gulėdama girdėjo motinos raudas ir paskui kokį tai užimą; o grabų uždarym, jinai skaitė dangtin kalamas vinis. Priskaitė iki aštuonių. Paskui ją apėmė didelė baimė, bet ji negalėjo sudaryt balso šaukimuisi pagalbos.

Gumas Perleidžia Elektra

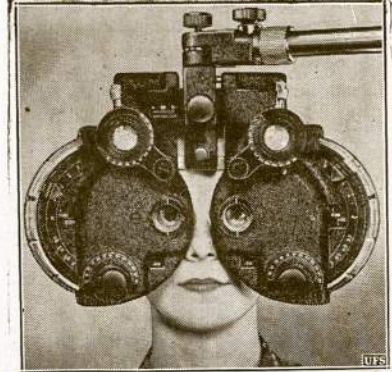
Iki šiol buvo visur vartojama guma, kur nenori, kad pereitų elektra. Mechanikai nešioja guma pirštines, kad jų pirštai nepasiektų elektros. Tačiau dabar patirta, kad galima padaryti tokio gumo, kuris lengvai perleidžia elektra. Jei kaip, tai už kiek laiko pradės daryti guminis pravadus del elektros.

Anglijoj Dunlop Rubber Co. išbandė, kad visai lengva tokis gumas pagaminti.

Elektra per daug daiktų eina: per vandėn, per žalią medį, per geležį, per žmogų ir t. l. Lengviausia eina per varinę vielą. Dabar atrado, kad ir per gumą eina elektra.

ORE NĖRA PUDANČIŲ BAKTERIJŲ.

Afrikėjo nekurius puslankinės tautelės mirusių nelaidoję žemėn, neigi krematuoja. Lavoną jie iškelia ant aukšto stiebo ir džiovina. Jie praktika patyrė, kad ore nėra pudančių bakterijų. Tad ir lavoną saulė išdegina, išdžiovina ir susanitarizuoja. Be to, tokis lavonas gali čylybėje išsilaikyt ilgas šimt-mečius.

Naujausio modelio akinų pririnkimo mašina. Ji tokia dalikaina ir sudėtinga, kad "manipuliuojant" tris tuksčius stiklų akių gydytojas gali padaryti virš biliono skirtingų akinų, pritaikant prie paciento akių.

KEPENŲ PAKIETĖJIMAS

DR. V. A. SIMKUS.

Kepenys yra vienas didžiųjų organų žmogaus kūne. Kepenys gamina sunką, tulžin vadinamą. Tulžis yra būtinas dalykas maisto virškinimo eigoje. Kepenys, kaip ir kiekvienas organas, yra jautrios įvairioms ligoms, žalojimams, perviršiams ir nedateklams. Jos yra būtinas organas gyvybei. Netekeus kepenų, žmogus begyvena vos dieną ar kitą. Kepenys yra aprūpintos gausia kraujo apytaka ir per jas pereina ir persikošia maisto medžiaga susiurta iš virškinamojo trakto.

Perkošamos kraują, kepenys nuvalo jį nuo nuodingų dalių, o proteiną bei baltymą, krakmolą ir cukrų susikrauna del atsargos. Kada kraujas negauna pakankamai cukraus iš maisto, tada jis jo randa kepenyse. Kepenys turi cukraus bei glikogeno paprastai gan daug: nuo 12 iki 15% viso savo svorio.

Viena iš nelemtyjų kepenų ligų yra cirrhosis of liver arba nykstantis kepenų pakietėjimas. Šiai ligai esant, atsiranda daug jungiamųjų audinių, o tikrosios kepenų celės nyksta. Jungiamieji audiniai su laiku sutraukia kepenis, padaro jas mažesnes ir kietesnes. Tiksliai kepenų veikmė silpnėja, nuogai ir metabolizmo liekanos nebenuvaloma kaip reikia.

Vartojimas alkoholio turi įtakos atsiradimui kepenų cirozės. Vienok nėra tikrų įrodymų, kad alkoholis vienas sukeltų šią ligą. Teisybė, kepenų pakietėjimai ir susitraukimai dažnai randama pas geriančius žmones, bet kai kurie tyrinėtojai esti nuomonės, kad pridėkai prie alkoholio bedarant degtinę gali turėti blogos įtakos į kepenis. Kita teorija yra, kad alkoholis viduriuose pagamina ar pavirsta į nuodingą medžiagą, kuri veikia kenksmingai į kepenis. Kaip ten nebūtų, pusė visų kepenų cirozės atsitikimų pasireiškia pas girtuoklius. Vienok reikia daleisti, kad, norint ką įrodyti, galima pa-

prastai pririnkti statistikai duomenų, kokį maž daug norima. Pavyzdžiui, mohametoni ir kiniečiai dažniausia esti blaivūs žmonės, vienok ir pas juos kepenų pakietėjimų randama. O tas nereiškia, kad blaivystė esti cirozės priežastim. Gan dažnai kepenų pakietėjimas pasidaro ir sifiliu sergant.

Pakietėjes kepenų nykimas prasideda paprastai pas viduramžius žmones. Anksstyvieji ligos požymiai pasireiškia vidurių nemalimu, dujų atsiradimu, o kai kada vėmimu ir viduriavimu. Kepenys iš pradžios buna padidėjusios ir skaudžios. Pageltonėjimo ir pažaliavimo odos ir akių baltymų iš pradžios paprastai nėra.

Ligai įsisenėjant, atsiranda odos ir akių baltymų pageltonėjimai ir pažaliavimai. Kepenys susitraukia, sumažėja ir sukietėja nuo jungiamųjų audinių susidarimo. Atsiranda ir vandeni viduriuose, nuo ko pilvas išsipučia. Pasireiškia ir toksinių bei užsnuodyjimo požymų; galvos skaudėjimas, nuovargis ir svorio puolimas.

Spėjimas ligos ankstyvoje stadijoje gan sunkus, nes kiek įžymynių reiškinii nesiranda. Suradus ligą, ligonis privalo nevartoti jaudinancio maisto, o ypač prieskonių, kaip: pipirų, mustardos, keičio ir taip toliau. Nuo vartojimo alkoholinių gėrimų reikia butinai susilaikyti. Pienas—gerai. Cukraus reikia vartoti daugiau, kaip paprastai, nes tas pagelbsti ir palengvina kepenų celių veikmę.

Ne Marconi, Bet Popovas Išrado Radiotelegrafo

Šiais metais mirė italis Marconi, kaip garsus elektros technikas, ir ypač daug gerbtas už išradimą radiotelegrafo. Bet tikrenybėje pastarasis išradimas priklausė rusui mokslininkui Popovui.

Mokslininkas Popovas savo laiku išrado radiotelegrafo aparatą. Bet su Popovo išradimu atsitiko tas pats, kas carams viešpataujant atsitikdavo su daugeliu išradimų. Išradimas buvo užginiautas.

Popovo antena buvo parodyta itali Marconi. Pastarasis ją išstudijavęs pakartojo mėginimus ir susilaukė Popovo išsvystyto rezultato. Marconi "išradimą" perėmė finansais Italijos vyriausybė ir plačiu mastu ėmė gaminti radiotelegrafinius aparatus. Caro vyriausybei įsivėlus į karą su Japonija, ty aparaty jai labai prireikė. Jinai pirkto juos iš Italijos, kaip "itališką" padarą, nors galėjo jų turėti daug anksčiau, negu patys italai ir dargi gamintų Rusijoj.

Čigonai Pataisomi Žmonės, Kaip ir Kiti

Čigonai yra žinomi daugiausia kaip tinginiai, valkatos ir vagiliai. Daugelis mano, kad čigonai nepataisomi ir niekad negalėsį prirast prie tvarka, visuomeniška naudingo gyvenimo. Bet pasitaiko išimčių.

Antai, Čekijoj keletas čigonų yra geri ukininkai, pavyzdžiausiai vietoj toj apilinkėj. Kitoj visotj tame krašte gyvuoja visa čigonų kalvių stovykla, ir tai puikūs kalviai, darbštūs amatininkai.

Kai kur Čekijoje čigonai turi savo muzikos orkestrus ir mėgėjų teatrus, net operas.

Tokias operas čigonai patys sukuria iš savo gyvenimo; jose jie apdainuoja savo klajokliška gyvenimą, jo vargus, linksmybes ir gamtos meilę.

Caristinėj Rusijoj irgi nemažai čigonų buvo. Ir dabar jų tenai yra. Bet nė vienas negyvena "čigoniška".

Sovietų vyriausybė parūpino jiem abscelę, išmokino jų kalboje skaityt ir rašyt ir visus sukulturo, pavertė naudingais žmonėmis.

Jau Deda ir Galvijam Pleitus

Praeitą pavasarį Sovietų mokslininkai buvo išradę dirbtinus dantis galvijam, ypatingai karvėm.

Tas išradimas dabar tobulinamas ir jau esą nemažai karvių, kurios "nešioja pleitus."

Išradimas skaitomas labai vertingas, nes sutaupto daugybę gerų (pieno atžvilgiu) karvių. Kitados budavo, jeigu galvijai dantys sugedo, tai jau ir po galvijui.

Muzika iš Kavos Virdulio

Šią savaitę Chicagoje surengtam bankiete dalyviai turėjo progos paklausyti muzikos iš kavos virdulio. Westinghouse Electric and Manufacturing Co. mokslininkas skyrius parodė daug įdomybių ir tų, ką šiandien galima padaryti su "photoelectric cells" arba elektriska akim.

Su elektriska akimi pagausia iš oro muziką ir ji perduodama, jeigu norite, iš kavos virdulio, kaip buvo padaryta tam bankiete.

Ta kompanija turi įtaisius oro valtyvų vienam savo Chicago's bilinge. Nuo dviejų to namo aukštų per metus iš oro susidaro 600 statinių dulkių, o Chicagoj palyginamai oras nelabai užterštas. Kiek ta mašina sutrauktų dulkių E. St. Louis, Ill.?

RAKANDŲ DARBININKŲ REIKALAI

Rockford, Ill.—Rakandų darbininkų CIO unija turi apie 2-300 narių. Jie dirba 12 skirtinguose fabrikuose.

Su pirma diena liepos 1939 m. pasibaigė kontraktas, tačiau fabriky savininkai vilkino ir atidėjo pasirašyti naujo kontrakto. Derybos prasidėjo su gegužės 1-ą dieną, Prasiliko 60 dienų ir 90 dienų, o sutarties kaip nėra taip nėra. Unijos nariai pradėjo nerimauti, ėmė spirti lyderius prie veikimo, ėmė reikalauti kovingumo iš darbininkų pusės.

gumas sąmoningų darbininkų klausia ar tai buvo komedija ar kova?

Is to lai buna pamoka unijos nariams, kad atėjus rinkimams žiūrėti ką renka į valdybą, nes vienas ar du blogi vadai padaro labai daug žalos unijai. Tad apsižiūrėkime dėl ateities. Dabar, kada musms tampa sutrupinūs valandos nuo 41 iki 42 savaitę, tai mąstysime ar musų vadaikai galės išrokuoti, kad uždarbis nesumažėtų, nes ir tas "counter-proposal" žada atlyginti už tas dvi valandas.

CIO Unijistas.

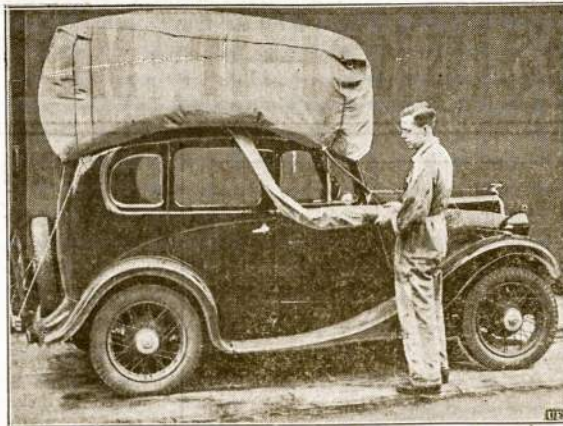
Kiek Lietuvoj Durpių

Kaunas.—Lietuvai kietojo ir kystojo kuro neturint ir malkais nesant turtingai, ypatingas dėmesys kreipiamas į durpių gamybą ir durpiu kuro išnaudojimą ne tik apsišildymui, bet ir pramonės reikalams.

Lietuvos durpių plotas dar galutinai nenustatytas duomenimis, siekia 65-70,000 hektarų. Tuose durpyuose galima skaičiuoti tinkami kasimui durpių apie 230 milijonus tonų. Tame skaičiuje gerai sudurpėjusių durpių esama apie 30 nuos., vidutiniškai sudurpėjusių irgi apie 30 nuos., likusioji dalis laisvų apie 40 nuos. dar jauni, neišdurpėję.

Stambesnių durpių, kurie tikty pramonei durpėm gaminti, skaitoma apie 10 nuosimėčius bendro durpių ploto. Iš jų butų galima gauti pramonei tinkamų durpių apie 48 milijonus tonų. Šiuo metu durpių gamyba Lietuvoje siekia apie 230,000 tonų per metus.

Lietuva vis dar labai daug kuro tebeimportuoja. Pav., 1938 metais įvežta akmens anglių 306,210 tonų už 11,010,000 litų ir kystojo kuro 47,170 tonų už 5,970,000 litų. Norint kad ir pusę importuojamo kietojo kuro pakeičtų durpėmis, reikėtų pagaminti kasmet apie 600,000 tonų durpių. Tačiau, dabar žinanti, kiek yra Lietuvoje durpių išteklių, bus aišku, kad ir sudurpinti ir kiek jų kasmet reikia pagaminti, bus aišku, kad ir sudurpinti tenka elgtis laipiai ir apdairiai. Tuo labiau kad durpės atėityje, numatoma, galės būti vartojamos nevien kuriai, bet ir kitių vertingų produktų gamybai, kaip tai izoliacinei medžiagai statyboje, durpių kraukli žemės ūkyje, o gal ir kystojam kurui, nes dabar benazinio vnyrms iš durpių laikomas jau klausiniu išspręstu, tik kolkas perbrangiai apseina.

"Reikalas yra motina išradimų", sako senas priežodis. Kas galėjo manyti, kad kada nors automobilistams prireiks įstaityti milines gaso tankas. O tas jau praktikuojama Anglijoje, kaip matome šiame atvaizde. Neturint gana gasolino karo reikalams, Anglijoje uždrausta naudoti gasolinis privatini reikalams. Tada išrasta budas kaip vartyti automobilis dujinu gasu. Bet jo reikia nepalyginamai daugiau negu gasolino, tad ir tokias drapeznas tankas prisitaite.

ROCKFORDO ŽINUTĖS KONGRESO SKYRIAI NEKLAUSO GRIGAIČIO ĮSAKYMO LIKVIDUOTIS

IS Atsibuvusių Prakalbų.

Rockford, Ill.—Spalio 10 d. čia kalbėjo drg. D. M. Solomskas ir draugė K. Abekienė. Žmonių buvo vidutiniai ir atsilankiusieji visi atydziai klausėsi įdomių prakalbų. Kaip drg. Solomskas, taip ir drg. Abekienė pasakė labai įspūdingas prakalbas, už ką publika negalėjo gausių aploдимentų.

Drg. Solomskas pasakojo apie pasaulinius įvykius, apie sutartį Sovietų Sąjungos su Hitleriu, apie Lenkiją ir Lietuvą ir t. t. Jis sakė: "Daug lenkų atbėgo į Lietuvą, bet jie lenkai but užgrobę Lietuvą, tai kur jie buty bėgę dalar?"

Kalbėtojas labai aiškiai nupiešė Europos padėtį ir padarė labai tinkamas išvadas. Drg. Abekienė puikiai nupiešė dabartinę padėtį Lietuvoj, nurodydama aiškiai kiek žmonės ten uždirba ir kiek pragyvenimus lėšuoja. Kaip įvyko Kaune statybos darbininkų streikas, apie kurį Lietuvos žmonės nieko nežinojo. Kaip Smetonos ir Čerņius valdžia terorizuoja darbininkus ir kaip tą viską slepia nuo Lietuvos žmonių.

Atidant prakalbas Laisvės Choras sudainavo dvi daineles. Dainavimas išėjo vyksniai, iš ko matėsi, kad jauna chorvedė drg. H. Poškaitė yra gabi choro mokytoja, nes jai priklauso kreditas už choro dainavimą.

Lėšų padengimui aukų surinkta \$6.07. Aukautojų vardai: A. Puidokas davė \$1, A. Mikšis, M. Rutienė ir A. Dugis po 50 centų, Drg. Grigienė davė 30 centų, Po 25 centus aukavo: H. Jospikienė, A. Šimonis, P. Slavinskas, S. Kasparas ir C. Phillips.

Visiems anklavsiems ALDLD 29 ir 70 kuopos taria širdingų aciu. Šios kuopos renkia pamėšias prakalbas, palaiko Laisvės Chora, rennia visus darbininkų apšvietos ir kultūros darbus. Todėl patartina priklausyti prie šių kuopų visiems Rockfordo lietuviams ir lietuvaitėms. Lai gyvuoja Lietuvių Literaturos Draugija! Umijistas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LIETUVIŲ TEISĖS KLAIPĖDOJE.

Kaunas.—Patiriama, kad seneni pasirašyta tarp Lietuvos ir Vokietijos sutartimi del klaipeidiškių pilietybės, klausimas esąs išspręstas taip, kad tie klaipeidiškiai, kurie Klaipeidos krašte gyvena prieš Klaipeidos prijungimą prie Lietuvos, tai yra ligi 1923 metų, laikomi Vokietijos pilieciais, gi visi po 1923 metų atvykusieji ir įsigijusieji autonominio Klaipeidos krašto vidaus pasus—laikomi Lietuvos pilieciais, o jei tokie pasilikta gyventi Klaipeidos krašte, tai laikomi sveitimaliais.

Boston, Mass. — Amerikos Liet. Kongreso Massachusetts Skyrius turėjo susirinkimą rugšėjo 24, Maynarde ir šalia kitų reikalų svarstė Centro Komiteto iškelty ALK likvidacijos klausimą. Kadangi musų Bostono Skyriams ribose, kaip pas socialistus, taip ir pas komunistus, taip ir nepartinų organizacijų, priklausantių Kongrestui, nusi-statymas buvo ir yra už delybę Kongreso ir cioningų veikimų sutarbi's klaimams, todėl šitas susirinkimas rado reikalingu išnešti pareiskimą pagaiduojant vienybės centre.

Zemiam telpanči rezoliucija, pagal komisijos pareiskimą, nebuvo skelbta, spaudoje iki Centro dvi priešingos pusės, kurioms ši rezoliucija liko įteikta, turėjo užtektinai laiko susipažinti su musų pagaiduviu likvidacijos klaimine.

Rezoliucija.

Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts Skyrius turėjo susirinkimą 24 rugšėjo ir svarstė Centro Komiteto dalies pasiuly-

my uždaryti ALK. Išdiskusavus ši klausimą musų komitetas nutarė išreikšti savo apgalvotavimą, kad Centro Komitetas rado reikalingu šitokį žingsnį daryti, ir todėl siulo Centro Komitetui apsvaryti šį klausimą iš naujo, susauckiant pilnų Komiteto posėdį. O jeigu Centro Komitetas ir tuomet negalėtų prieti prie taikos, tai musų komitetas siulo kreiptis į tas draugijas, kurios priklausio prie ALK, kad jos išreikštų savo nuomonę šiuo klausimu.

ALK Mass. Sk. Sekr. S. Zavis.

Visų ALK Massachusetts Skyrių Doimel.

Metinė ALK konferencija bus lapkričio 12, So. Bostone. Lal-las ir vieta bus paskelbta vėliau. Prašau visų skyrių rengtis prie konferencijos ir rinkti delegatus.

Pagaiduojama, kad delegatų prisibuty kuo daugiau. Nes ši konferencija bus svarbi visam lietuvių progresyviu judėjimui Massachusetts valstijoje.

S. Zavis, Sekr.

DELLA'S TAVERN

3267 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikome visokios arielkos, vyno. O alus yra iš Baltimore, Md. NATIONAL PREMIUM BEER. Skanus alutis. Linksmna vieta del visų. Gera muzika. Savininkai,

DELLA ir J. GRYBAS.

Telef. Republic 1538.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 S. California Chicago, Ill. Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.

SCHENLEY

Iš 150 wholesalers liko tik 35 Schenley Distributors, jų tarpe International Liquor Co. Jeigu negalit gauti iš savo wholesaler Schenley produktų, pašaukite mus.

Cream of Kentucky, 3 metų senumo galite pirkti už tą pačią kainą, kaip pirmiau.

FRANK VIZGARD

Aukos Lietuvos Paviloniui

Skelbimas Nr. 3. 1939 m., Spalio 13 diena.

- Šie aukavo pasaulinėje parodoje:
- K. S. Krpius, Cleveland, Ohio, aukoja \$2.00 ir surinko \$51.00, viso \$53.00
  - S. ir A. Mockai, So. Boston, Mass., aukoja \$5.00 ir surinko \$11.00, viso 16.00
  - Petras Aleksandravičius, Sheandoah, Pa. 5.00
  - W. J. Krencevičius 5.00
  - John F. Stanisky 5.00
  - Adv. A. Kupka, Brockton, Mass. 10.00
  - Linden, N. J., Lietuvių Bendras Komitetas 17.00
  - Mariannopolio Kolegija, Thompson, Conn. 25.00
  - Kun. J. Misius, Pittsburgh, Pa. 10.00
  - N. N. (prašęs neskelti pavardės), New Haven, Conn. 50.00
  - Adv. Z. Šalčinienė, So. Boston, Mass., surinko 0.00
  - A. J. Aleksis, Waterbury, Conn., aukoja \$3.00, surinko \$10.00, viso 43.00
  - Lietuvių Vaizdos, Butas, Brooklyn, New York 10.00
  - SILA 4-tas Apskritis, New Britain, Conn. 10.00

- Lietuvos Konsulatas Chicagoje, prisiumtė gautas aukas 246.00
- Sv. Jurgio Draugystė, Brooklyn, N. Y. 50.00
- Edwardas Paulionis, Little Neck, N. Y. 10.00
- Alytaus Žydų Draugija, Boston, Mass. 50.00
- Lithuanian Merchants' Association, Philadelphia, Pa., 10.00
- A. Jociis, Bridgeport, Conn. 2.00
- Magd. Veiverienė, Bridgeport, Conn. 2.00
- N. Arisonas, Stratford, Conn. 1.00
- S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass. 5.00
- O. Lapienė, Babylon, N. Y.,

surinko 18.00

V. J. Alsimainymo Parapijos Sv. Vardo Draugija, Maspeth, N. Y. 5.00

Dr. A. Petrika, Brooklyn, N. Y., be anksčiau paskelbtų, aukoja \$2.00, surinko \$12.00, viso 14.00

J. Fr. Baltramaitis, Brooklyn, N. Y. 3.00

Sv. Vincento Draugystė, Maspeth, N. Y. 10.00

W. A. Meškunas, Scranton, Pa., aukoja \$1.00, surinko \$19.00, viso 20.00

C. S. Cheleden, Pittsburgh, Pa., aukoja \$10.00, surinko \$20.00, viso 30.00

Lietuvos Dienos Komitetas, New York 300.00

Kazys Dryša, Philadelphia, Pa., aukoja \$2.00, surinko \$25.00, viso 27.00

Adv. Elihu D. Stone, Boston, Mass. 25.00

Lietuvos Vaizdos Butas, Pittsburgh, Pa. 25.00

Juozas Ambraziejus, Brooklyn, N. Y., surinko 5.00

Charles K. Pikiel, Pittsburgh, Pa. 5.00

Ponai J. Grebliunai, Pittsburgh, Pa. 2.00

Išviso \$1,133.50

Anksčiau paskelbta 413.00

Bendrai \$1,546.50

Džiugu matyti, kaip greit' ir duosiniai lietuviai paskubėjo su parama. Gen. Konsulatas, nuširdžiai dėkodamas visiems aukotojams, prašo visus asmenis, kurie dar negrąžino aukų lapus, skubiai juos sugrąžinti. Be to, praneša, kad, jei kiek pinigų ilks, jie bus skubiai pasistyti į Lietuvą musų atgautas sostinės ir Vilnijos krašto išvargintiems broliams-sesėms suselpti ir paremti. Lai pradžius jų širdys, kaip ir jųs rasite pasitenkinimo, kad aukojote kilnėms tikslams.

Jonas Budrys, Generalinis Konsulas.

Jei jum patinka "Vilnis" tai kodėl nepatari ir savo draugui užsiprenumeruoti?

PIRKITE DABAR

Rakandus

Dabar yra patogiausias laikas pirkti rakandus, kol dar kainos nepakilo. Ant daugelio produktų jau kainos pakilo, taip ir ant rakandų pakils.

Aliejinis Pečius, Kuris Apšildys Jusų 4 Kambarius. Dabar galite pirkti tik už

\$29.50

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd. Seeley 8760

5 Lapkričio

5 November

VILNIES KONCERTAS

SOKOLŲ SVET.

2343 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Koncertas bus įdomus, nes dalyvaus rinktinios dainininkų ir dainininkų spēkos, muzika ir tt.

Lapkričio 5

5 November

Paskutinis Paraginimas Gary, Ind., Lietuviams

Gary, Ind. — Vakar jus matėt "Vilny" drg. K. Abekienės paveikslą. Dar kartą norime priminti, kad nepraleistumėte progos išgirsti jos prakalbą šį sekmadienį. Ji turi daug žingėdžių dalykų papasakoti apie padėtį Lietuvoj, kuriuos mes negalime sužinoti kitaip, kaip tik išgirdus jos prakalbą. Ji faktiškai savaitės atgal grįžo iš Lietuvos ir jos pasakojimai yra iš pirmarankių patyrimų. Ji papasakoja tokių dalykų, kurių ir spauda negauna. Tad būkite visi Kazlauskio salėj, 1484 Grant st., sekmadienį, spalio 22 d., 2 valandą po pietų.

L. Jonikas, Amerikos Lietuvių Kongreso centralinis sekretorius, taipgi turi daug naujų pasakytį iš Kongreso veikimo. Žinote, kad dabar Lietuvos žmonėms reikia išstiebi ranką, kad jie turėtų progą atbuduoti savo brangią šalį ir veikti, kad praplėstus demokratiją ir palengvintus darbo žmonių buklę.

Visus nuosirdžiai kviečiame dalyvauti prakalbose.

—Komitetas.

PIRMA SKRIAUDĖ, DABAR PAGELBOS PRAŠO.

Kaunas.—Sovietų raudonajai armijai įžygiavus į Vilnių ir besistumiant tolyn į vakarus, lenkų armijos daliniai pradėjo pereiti administracijas liniją į Lietuvą.

Nuo rugsėjo 19 d. 12 valandos jų yra perėję keli tuksantai, kurie mūsų pasienio sargybių buvo tuojau nuginkluojami ir gabenami į parengtas stovyklas toliau krašto gilumoje. Daugybė ir civilių lenkų piliečių kreipėsi prašymai leidimų įvažiuoti į Lietuvą. Kelioms dešimtims leidimui duoti, o kiti tiesiog bėga per liniją. Į Kauną atvyko Vilniaus vaivada, Suvalkų ir Gardino burmistras (mujorai), Gardino ir Suvalkų starostas ir eilė kitų aukštų valdininkų. Iš Vilniaus yra atbėgę kelias dvasiškių.

Be kitų, yra atbėgusi ir Lietuva ir maršalo Pilsudskio našė Pilsudskienė su dviem dukterimis. Taip pat atvyko buvęs Vilniaus, paskui Pamario vaivada lietuvis Kirliklis ir buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas Prysoras, kuris prieš kiek laiko bu-

"VILNIES" VAJAUS ŽINIOS

Labai smagu pranešti, kad šiandien įstojo į "Vilnies" vadininkų eiles 9 nauji vadininkai. Ir visi atsiumė nemažai punktų. Detroito pradėjo dirbti 4 vadininkai ir labai gerai užsirekomendavo. Drangė M. Lagunienė, Springfield, Ill., gavo 3 skaitytuosius. Ji dirba kartu su drg. M. Kiklione. Bet ką kiti Springfieldo vadininkai veikia? Nepamirškite savo pradžią.

Štai vardai naujų vadininkų: J. Gugas, A. Mačys, Detroit; J. D. Bendokaitis, Chicago; S. K. Mazan, Cleveland; K. Lawdanskas, Rockford; M. Mekšriėnė, Chicago; J. Skerston, St. Louis, Mo. ir A. Deikienė, Chicago.

Tėmykite vajuus pasekmes:

	Punktai
L. Pruseika, Chicago, Ill.,	472
V. Andrusis,	353
A. Dočkienė ir Strumilienė, Cicero, Ill.,	241
O. Remeikienė, Chicago, Ill.,	192
G. Prakupas, Chicago, Ill.,	168
M. Kiklina, Springfield, Ill.,	163
P. Zemaits, Detroit, Mich.,	132
V. Raudzevičius, Chicago,	114
Kenosha, Wisconsin,	110
J. Gugas, Detroit,	103
A. Mačys, Detroit,	88
F. Luy, Cicero, Ill.,	75
J. Giržius, Christopher, Ill.,	62
M. Savukas, Chicago, Ill.,	58
Sophie Willis, Chicago, Ill.,	55
A. Mikelionis, Gary, Ind.,	55
S. Tvarijonas, Detroit, Mich.,	44
J. D. Bendokaitis, Chicago,	40
S. K. Mazan, Cleveland,	40
A. Zigmantienė, Detroit, Mich.,	40
P. Plungis, Cleveland, Ohio,	40
G. Kunskys, Benton, Illinois,	40
K. Lawdanskas, Rockford, Ill.,	38
S. Juška, Chicago, Ill.,	32
D. Rimša, Maywood, Ill.,	31
M. Mekšriėnė, Chicago, Ill.,	30
M. Jagminienė, Chicago, Ill.,	30
A. Garšinkienė, Chicago, Ill.,	28
E. Barškietienė, Chicago, Illinois,	28
L. Kriekia, E. Chicago, Ind.,	24
K. Kiselis, Racine, Wis.,	24
J. Skerston, St. Louis, Mo.,	22
S. Pečiulis, Sheboygan, Wis.,	20
A. Deikienė, Chicago, Ill.,	15
P. Puodžiūnas, Chicago, Ill.,	15
L. Bielāuskas, Chicago, Illinois,	15
J. Mazelka, Cleveland,	12
O. Jokubauskienė, Chicago, Ill.,	12
J. Gudinas, Detroit, Mich.,	10
U. Gverzdienė, Benton, Illinois,	8
Per "Vilnies" raštinę,	1,211

Viso: 4,292 Chicagoiečiai, kol kas, gavo daugiausia naujų skaitytuosius. Jie yra pasizadėję gauti tiek naujų pranešimų, kiek kiti visi kitų miestų draugai nepasiduokite. miestai sudėjus į daiktą, tai yra, 300 naujų metinių skaitytuosius. —"Vilnies" Administracija.

vo atvykęs į Kauną laikyti Lietuvos su Lenkija. Daug lenkų atbėgo savo automobilius, autobusais, sunkvežimiams, kurie purvini, nudulkėję ilgomis eilėmis praslinko su Vilniū nutrauktas.

Kauno gatvėmis. Juose važiuo interuoliu lenkų karininkai, jų šeimos ir privatus asmenys. Rusų kariuomenė į Vilnių įžygiavus, telefono susisiekimas su Vilniū nutrauktas.

V. Andrusis Išvažiavo Ilgam Prakalbų Maršrutui į Vakarinės Valstijas

"VILNIES" REDAKTORIUS PAKELIUI į WASHINGTON IR KALIFORNIJĄ SUSTOS DIDESNESE LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

Kur galite rengkite prakalbas, o kur tas negalima, tai bent į namus susikvieskit būrius lietuvių.

Maršrutas rengiamas sekamai:

- Spalių 25, 26 ir 27, Oregon City, ir Portland, Oregon.
- Spalių 29 iki lapkričio 1, San Francisco, Oakland ir Berkeley, California.
- Lapkričio 3 iki 11, Los Angeles, Cal.
- Lapkričio 13, Phoenix, Ariz.
- Lapkričio 16 ir 17, Oklahomoj.
- Lapkr. 19 ir 20, Kansas City.
- Lapkr. 22, St. Louis, Mo.
- Lapkr. 23, E. St. Louis, Ill.
- Lapkr. 24, Collinsville, Ill.
- Lapkr. 25, Springfield, Ill.
- Jei kurio pakely miestuko čia nepažymėta lietuviai norėtų kviesti kalbėtoją, kreipkitės prie jo.
- Norinti smulkesnių informacijų galite kreiptis:
  - A. Lenke, 120 Xavier st., Denver, Colorado.
  - J. Baltušaitis, 3226 — 16th ave., Seattle, Wash.
- Bernojo antrašū, 1151 Post st., San Francisco, Calif.
- M. Pukis, 322½ East 51st st., Los Angeles, Calif.

Spalio pradžioje prasidėjo dienraščio "Vilnies" vajuus, pradžioje visų skaitytuosius pagelbėti surengti prakalbas kur V. Andrusis sustos, taipgi pasidaruoti dėl dienraščio kiek galima.

Pradėkite jau dabar ruoštis prie prakalbų. Kur mažai lietuvių ar dėl kitų priežasčių prakalbų negalima surengti, sukvieskit būrius lietuvių į namus pasitarimui svarbiais reikalais, kurių dar yra labai daug ir labai svarbių. "Vilnies" Adm.

DAUG LENKŲ PERBEGO Į LIETUVĄ.

Kaunas.—Dar sovietų kariuomenė prie Vilniaus nepirštarčius, rugsėjo 18 d. dienos metu pradėjo iš Vilniaus krašto per administracijos liniją pereiti į Lietuvą lenkų kariuomenės pabėgėliai, kurie mūsų pasienio sargybių buvo tuojau nuginkluojami ir siunčiami į krašto gilumą interuoliu. Sekamą, rugsėjo 19 d., jų pradėjo pereiti istiši būriai ir daliniai, kurių tarpe daug sužeistųjų. Visi labai išvarę, alkani, daugelis ir aplyšę. Jiems mūsų pasienio dalys suteikė buliniais pagelbą. Per vieną rugsėjo 19 d. parėję į Lietuvą apie 5,000 lenkų kariuomenės, kuri nuginkluota ir interuota tuojau buvo išgabenta į paskirtas vietas.

Civilių atbėgusių tarpe yra Pilsudskienė su dukterimis.

Kad įtikinti pasaulį, jog "vakary fronto neviskas ramu", francuzų cenzorius pradėjo šį atvaizdą ir pareiškė, jog tai esanti viena iš daugelio tankų, kuriom francuzai ir anglai bombarduosią nazių Siegfried tvirtovės.

Keliauninko Užrasai

V. ANDRULIS.

(Tąsa) Nupirkau kelias panoramas ir pasiunčiau mergaitėm. Drg. Pruseika, man išvažiuojant, davė dovana krašeniekių. Dabar jie gerai pasitaravo. Nusitariau kada nors jam tokią dovana kelionei įteikti.

Nuo North Platte jau, galima sakyti, tikrai prasidėjo vakarai.

Zemė irgi kitokia—"prairies". Lyguma, kiek akys siekia—lyguma kaip stalas.

Medžių visai nėra. Zolė nudžiuvus. Kur nekur farma. Kelii nugeltusiais lapais medžiai.

Kelias tieses kaip vilyčia, tarytum ištemptas tas gelžkelio.

Butų jau nuobodu, bet žiūrėk, štai jau kitaip.

Lygumų iškyla skala, aukštas kalnelis, bet labais. Jo šonai apgriuve, rodos tai būtų kokia senovės liekana, ar tai Pompėjaus griuvėsiai ar Rymo apgriuve seni mūrai.

Ir vėl lyguma.

Po kiek laiko pasirodo tarsi nukastas krantas—mes važiuojam žemai lyguma, o po dešinėi aštrus krantas ir už jo kita lyguma, bet daug aukščiau musiškes.

Automobilių retai sutinkam. Fordų kažin kodėl čia visai nematam.

Miestelis jau retenybė—ir koki čia miesteliai—po 200 ar 300 gyventojų.

Is tolo žvelgiant, o matai juos čia iš labai toli, tie miesteliai atrodo keistai, kaip ir netikri. Rodos nupiešti ant audeklo.

Kelias namų sumesta kruva. Keli medžiai, kurie šiai aplinkumai svetimi. Matomai iš kitur atvežti ir susodinti. Daugiausia į topelius panašūs išstvermingi medžiai, kurie ir smėlio ir sausros neboja.

Busas bėga ir bėga, kaip jis nepavargsta. Koks didelis daiktas motoro išradimas.

Sustojom 15 minučių ir vėl važiuojame. Kelias čia jau ne cemento—asfalto su žvyriu sumaislyta, bet geras kelias.

Laukai sausi. Kai kur matosi upeliuko buta, bet išdžiuvęs.

Apie 300 mylių kelyje pastebėjau tik vieną upelį.

Artinamės prie Wyomingo rubežiaus. Toli vakaruose pasirodo horizonte keistas

ruožtas. Vietomis baltas, kaip sniegas; vietomis juosvas. Iš pradžių nebuvo galima atskirti ar tai debesy ar kas kita.

Dar virš valandą važiuojame ir vis matėsi tas gražus vaizdas. Jis aiškėjo. Tai Rocky Mountains kalnai.

Pasirodo ir dumai kyla į dangų. Tai pirmi pranašai garsaus Cheyenne miesto, Wyomingo valstijoj.

Rodos visa kas pagyvėjo. Visi atydziai į ten žiūrėjome.

KALNŲ SĖSĖLY. Cheyenne (iškart: Sajen) yra nedidelis miestukas, bet didžiausias Wyomingo valstijos miestas. Valstijos kapitolius.

Tai garsus miestas. Jo vardas paeina nuo karingso ir nuožmios indionų gentės Cheyenne.

Cheyenne stovi 6,088 pėdų aukščiau jūrų lygmalos, aukščiau ir už Denverį. Gyventojų turi 16,000.

Uždėtas, Jungtinių Valstijų armijos ir Union Pacific gelžkelio, 1867 m. Miestur inkorporuotas 1869 metais. Siemet, sako, miestui 70 metų.

Čia yra nemekas gelžkelii ir busų centras. Miestas greit auga. Nors jis stovi ant lygumos, jame gam aukšta.

Oru keliaujant iš Cheyenne į New Yorką ima 17 valandų, o į San Francisco 13.

Cionai pučia gam stiprus vėjas, nors kitur, dargi visai netoli, nebuvo vėjo. Sakoma, čia visumet vėjuoja. Gal delto, kad labai aukšta vieta.

Visai netoliuje, ir vakarus riogso dideli kalnai. Jų aštrios ir baltos viršūnės tartum dangų raižis.

Iš Cheyenne į Denverį yra 110 mylių, tiesiog pietų pusėn.

Busas ritasi į pakalnę. Laukai prasti. Dar vis "prairies". Kai kur matos pulkai avių. Namukai mažai ir jų retai matosi.

Kelias netiesus, vingiuoja tarp kalneliuku.

Dešinėj, apie 20 mylių į vakarus, tyso nuo šiaurės į pietus, aukšta skiauturė Rocky Kalnų. Vietoms ant jų matosi sniego. Viena vieta ypatingai balta. Ten rodos yra kas nors ir už sniegą baltesnis. Labai gražiai atrodo.

(Bus daugiau)

Isisteigė Komitetas Žydų Pabėgėliams Šelpti

Generalio Lietuvos Konsulo New Yorko Pranešimas.

New York, spauj 17. — Lenkijos Žydų Federacija Amerikoje spalį 11 d. kreipėsi į Lietuvos generalinį konsulą New Yorke, pasiūlydama pagelbą Lenkijos žydams, pabėgusiems į Lietuvą.

Federacijos tikslas suregistruoti tos rūšies pabėgėlius. Ties iš jų, kurie turi giminių JAV ar kituose kraštuose, padėti surasti tuos gimines, parupinti įvažiuoti liudijimus ir sušelpi kelionei į pasirinktą kraštą. Tuo tarpu prašė sudaryti Lietuvoje mišrų komitetą, kuris atidarytu du registracijos biurus Kaune ir Vilniuje ir globotų tuos pabėgėlius, kuriam tikslai Federacija siųs tam komitetui reikalingos sumos.

Generalinis konsulas kabeliu

perdavė tą pasiūlymą, užsienio reikalų ministerijai Kaune, iš kur spalį 13 d. gautas sutikimas (principie) ir, kad komitetas, Federacijai prašant, sudarytas iš penkių lietuvių: buvusio min. pirm. Vlodo Mirono, valstybės tarybos narių Jono Navako ir Jono Vileišio, Raud. Kryž. vice-pirm. gyd. pulkininko Vlodo Ingelevičiaus, buvusio Raud. Kryž. pirm. D-ro Roko Štupo ir penkių žydų: adv. L. Garfunkelio, Idišė Štine redaktoriaus Dr. Ruvino Babinšteino, žydų Centralinio Banko direktoriaus G. Volfo, emigr. draug. "Hasi-

ca" direktoriaus I. Rozovskio ir karionomės vyr. rabino Sa-muelio Sniegos.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Gaminami Patarsų, Viršų. Vėjus Pastaravimas.

3206 S. Halsted Street CHICAGO, ILL. JULIA ADAČKUS

Kas Ryteli KLAUSYKIMES Kas Ryteli SALTIMIERO LIETUVISKU Radio Programu

10:00 VALANDĄ RYTO WHIP (1480-K) 10:00 VAL. RYTO Kalmiškų Kapelija—Aidu—Aidu! Kvartetas—Pipirai—Trys Lietuviškos—Zinų Žinovas—Sūnum Buram—Seniūnas—Dėdė Brakas—Bartų Šėmyna—Aigirdas Brazis—Florencija Balašūtė—Elena Pečiukaitė—Mikas Overlingis—Kristina Kristunas—Jonas Rukštala—Poezijų Aidai—Juratė Milleriūtė.

Kas Ryt WHIP 10:00 Val. Ryto iki 11:00 Val. WHIP

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik aludiniai, bet ir volia darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užėti linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSE GELDBUTO, Savininkai MIKE NAČUNAS, Mrg.

Bridgeport Motor SALES

3040 S. Halsted St. CHICAGO, ILLINOIS

Geriausias Laikas Dabar Pirkti Vartoti AUTOMOBILIAI ZEMA KAINA

Now's the Time to Buy a Good USED CAR

Visokių Išdirbysčių Dideli Pasirinkimai Ir Visokių Modelių

PAMATYK DABAR ANTHONY BALAS Phone, Victory 6992

Detroito Kolumna

Hamtramckas, Detroito priemiestys, dauginusiai apgyventas lenkai. Nemažai yra ir ukrainų, Lietuvių kaip ir nėra. Didžiama lenkų susidėta iš hažnytinių ir labai soviniškių patriotų. Kiti ant tiek jau patriotiški, kad net nekuriams klausimais ir susikalbėti negalima. Kuomet klausimas eina apie jų tėvynę, jie labai nervuojasi ir nesavais jaučiasi. O labiausia jiems gaila ponų ir gruzikuotų generolų, kurie kiek durti bėgo iš savo tėvynės, palikdami užpakaly savo žmones, armijas ir viską. Užaugitoti atžagarėviška spauda ir kunigų pamokslais, jie kiekia kiek gėdami bolševikus, Sovietų šalį ir visus, kas tik priešingai jų nuomonei išsitaria. Sutikę ukrainiškai bei rusiškai kalbančius ant gatvės, tuoj priekabių jiesko ir net apkūnūojūni gausa.

apie save, pasitikėdama nužvelgti kokią tai galybę, ar ką tai, kas galėtų išaiškinti jų staugią jame atnaigą ir ji nesuradma. Ji vien tik nevykusiai, lyg nejausdama, ištarė: —O visgi man jo gaila, labai gaila... Ji vėl prisiėjo, apkabino savo ranka jo petį, kuris buvo kiek atnklode priklotas. Ir tas išrodė, lyg ji norėjo laikyti savo rankose ir tuomi išaugtoti jį nuo ko tai... Gailiai žiurdama į jį, nei nepajuto, kaip nusirito kelios asaros per jos veidą ant jo karšto žando.

Vienas tokių smarkuotųjų atsi-rado tulas Joe Benkowski. Jis ant tiek susirupino likimu savo tėvynės, o labiausia jos poniškos valdžios, kad iš rūpesnio jau pradėjo geroai girtuokliuoti. Ir namie jau iš mažų neaiškumų, po valiai pereidavo į didelius. Berekalingi išmetinėjami ir nesuspatingai, tai buvo kasdieni-niai apsiirėkimu. Joe jau prie-zasėję neįėjoško. Parėjęs iš dar-bo, ar iš kur kitur, žarėkė ir ala-savo kar reikią, ar nereikią. Sykį net apibarė savo žmoną, iš-pludo negražiausiasis žodžiais, apstumdė ją ir, kiek nusiramė-nęs, atsigulė lovon.

Joe suėjo, pravėrė akis ir už-klausė: —Ar tu eia, Antonina? —Joe! Ji atsiliepė. —Tu at-rodai nesveiki ir labai keistai pradėjai elgtis. Pirmaiu tu ne-buvo... —Jis tuomet greit pastumė jo nuo savęs ir pats atsistėjo. Ji per-puolė ant kelių, bet greit atsiklė-lė, ką tai nureidėdama.

Jo žmona, Antonina vardu, buvo muokančia buvė, mažai kada jam priektaraudavo, taigi, ir eia ji kantriai tylėjo, nieko ne-sakė. Pagaliau praverus duris, ji povalliai įėjo jo kambarin ir neįjoms prisėdo ant krašto lo-vo-s. Ji prisilenkė, prisiglaudė prie jo krūtines ir pridėjo savo veidą prie jo karšto žando. Ar vėl ji palengva skirstė jo plau-kus, tarp kurių jau buvo gana daug žilų plaukų. Prietansoje jis jau atrodė taip arti ir taip toli... taip tikras ir taip natu-rališkas.

—Ar tuomet greit pastumė jo nuo savęs ir pats atsistėjo. Ji per-puolė ant kelių, bet greit atsiklė-lė, ką tai nureidėdama. —Keistai, taip keistai! —užri-ko Joe. —Atsiprašau, kad aš tave be laiko prikičiau. Tu gali vėl iš-ėstis, tu pavargęs,—kalbėjo Ant-onina. —Jis pagrėbė ją už rankos ir, žiurdamas jos veidan, užklau-sė: —Ir tu mane siunti ant poil-sio? —Taip,—ji atsakė. —Tu ne savas... —Ar tu nežinai, kad šį vakarą mūsų mitingas atsisbus? —Daug yra laiko. Aš pakelsiu,—kalbinėjo Antonina. —Aš noriu išėstis daugiau. Geriau bus, jei aš kiek ankščiau nuvažiuoju. Ten bus svarbus mitingas. Ten ir kunigas bus, ir kitos žymios asabos. Ten išė-simis aštrų protestą prieš bolševikus ir šauksim kiek gėdėdami, kam jie užpuolė mūsų tėvynę ir žudo kunigus, ponus, intelligen-tus ir visus, kas tik jiems nepa-tinka!... Štai kad ir turtingiausi-ji žmogų Lenkijoje, tų nelaimin-gų Radzivilų arstavo, į kalėjimą įgrudo, o jo dvarus ir visą nuo-savybę jo paties darbininkams ir kumiečiams išdailino. Ar tai žmoniškas darbas? —Joe sunkiai atsavo. Jis atsise-dė, pasirėmė viena ranka į stalą,

Pavyzdinga porėlė ženočių. Siedu senukai, George M. Go-ben ir žmona, iš Lucas, Ia., šiom dienom apvaikščiojo 78-tas vedybų sukaktuves. Sugrėžė iš civilio karo 1865 me-tais George, sako, nei koks niktur neįsikėlęs bei savo žmo-nos. Eina kalbos, kad jiedu niekadės nei nesilabra. Kaip ten nebūtų, bet visi pripažįsta, jog tai bene seniausias ženočių pora Amerikoje.

o kita perbėgo pirštais per savo tankius plaukus. Jo išdžiūvęs ir kiek pageltęs veidas, su jo pa-raudonavusiom akim ir kiek storo-ki didesne apatine lūpa, dau-giau atrodė į kokią tai nesugro-tuolijojamo maniko atvaizdą. Jis pravėrė savo lūpas ir norėjo ką tai dar sakyti, bet susilaikė. Jis žiūrėjo į ją su tuo tragišku nusiminimu ir karčia sąpyka, lyg norėdamas ką tai nesmaugus, žinaurus papildyti... —Kas nors su tavim negerai,—nedrąsiai tarė Antonina. —Tie visokie prieš-darbininkiški mitingai, tos visos piktos kal-bos, kurių tu prisiklausai, tave į-piktų blūdą įvarė. Kartais ir pats nežinai ką kalbi. Net nežinai, kad tie bolševikai nėra jau tokie blogi, kaip kad juos piktos va-lios kerštinčiai perstato. Lan-kyk darbininkų susirinkimus, tenai išgirsi tiesos žodį, darbininkus užtariantį žodį, o jau tuomet ki-taip pradėsi magstyti ir apie bolševikus, apie Sovietų šalį.

Mirė V. Petrauskas
Christopher, Ill.—Šiuomi no-riu pranešiu, kad mes čia nete-kome vieno "Vilnius" skaitytojo. Vladas Petrauskas mirė spalio 16 d., St. Louis, Mo., limgulniu. Jam galvoje turto gysla ir krau-ju apliejo smegenis. Kada gydy-tojai darė operaciją ant galvos, velionis tuoj mirė.

—Nežinia, kokia mienvis užginė toje valandoje pas Joe ir ką jis manė apie ją, bet jis greit atira-ukė savo žvilgsnį nuo jos, ironiškai nusijuokė ir susuko: —Tu manai, kad jau aš toks kvailys ir toks bespėkis, jog ir negalėsiu bolševikių antausius daužyti?!... Aš... aš dar pa-rodysiu, ką galiu!... Tais žodžiais baigęs, Joe tren-ėkė daris ir išėjo. Jis daugiau ir negrėjo.

Mirė V. Petrauskas
Christopher, Ill.—Šiuomi no-riu pranešiu, kad mes čia nete-kome vieno "Vilnius" skaitytojo. Vladas Petrauskas mirė spalio 16 d., St. Louis, Mo., limgulniu. Jam galvoje turto gysla ir krau-ju apliejo smegenis. Kada gydy-tojai darė operaciją ant galvos, velionis tuoj mirė.

—Nežinia, kokia mienvis užginė toje valandoje pas Joe ir ką jis manė apie ją, bet jis greit atira-ukė savo žvilgsnį nuo jos, ironiškai nusijuokė ir susuko: —Tu manai, kad jau aš toks kvailys ir toks bespėkis, jog ir negalėsiu bolševikių antausius daužyti?!... Aš... aš dar pa-rodysiu, ką galiu!... Tais žodžiais baigęs, Joe tren-ėkė daris ir išėjo. Jis daugiau ir negrėjo.

SLA 40 Kuopos Baliai
Pittsburgh, Pa.—Spalio 31 diena (Halloween Night) SLA 40 kp. rengia linksmą balių. Bus geros orkestra, skanių valgių ir gėrimų. Prie to bus duodamos geros dovanos už gražiausį pa-sirėdymą.

ISKILMINGAS ATIDARYMAS
Šeštadienį ir Sekmadienį, Spalio 21 ir 22 dd.
RALPH'S TAVERN
Škanus alus, gardi ariehka ir saldus vynas.
Savininkė STELLA MAZEIKA
837 W. 34th Place, Chicago, Illinois
Phone Yards 2889.
Bus gera muzika ir skanių užkandžių veltui.

Lietuvių Rubų Krautavės Rudeninis IŠPARDAVIMAS

Vyriški švederiai	59c
Su Zipperiu	\$2.85
Berniukam švederiai	
Su Zipperiu	\$1.85
Vyram Apatiniai	69c
Berniukam Apatiniai	49c

Moteriškos Bliuskos 89c
Moteriškos Pirštinės 59c
Moteriški Vilnoniai švederiai \$1.85
Moterim Andarokai \$1.69

JOSEPH'S DRY GOODS STORE
Savininkas J. PIKELIS
3344 S. Halsted Street Chicago, Ill.

Phone VICTORY 2679
Mr. ir Mrs. Mike Taratis
New Century Tavern

3149 S. Halsted Street Chicago, Illinois
Kur Joki Gėdiminai? Pas Mike Taratį Bridgeportan.

RESTAURANT AUDITORIUM
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P. Balčūnas ir M. Kovarski, Sav.

Sėdintgai kviečiame draugus ir pažįstamus į TAVERNO
ISKILMINGA ATIDARYMA
Šeštadienį ir Sekm., Spalio-Oct. 21 ir 22
CLUB WESTERN and MARQUETTE HALL
Saviniškai MR. ir MRS. S. FOCIUS
6908 SOUTH WESTERN AVENUE
Bus gera muzika ir prie gėrimų bus duodama skanus užkandžiai.

Phone: CANal 9560 — Voniais visada galima imti.
RUSIŠKA IR TURKIŠKA MAUDYNĖ
Ant Keturioliktos Gatvės
908-910 W. 14th Street, Chicago, Illinois
Pertaisyta moderniškai. Visi parankumai įvesta.
MASAZAS — CHIROPODIST
Atdara dieną ir naktį. Moterim trečiadieniais (Wednesday).

John Graber Garage
809 W. 32nd St. Chicago, Ill.
Taisau automobilius, trukus. Darbą garantuoju. Kas tik reikalinga dėl auto pataisymo, atlieku visokią darbą. Kreipkitės.

Šešias Dienas Po Rockford, Illinois
Spalio 4 d. vykau pabuvoti ir padirbėti su rockfordiečiais. Vykimo tikslas buvo LDS vajuos reikalas. Prieš vyksiant išžūrėjau "Tiesos" ir "Vilnius" pranešimų skyrius ir neinačiau kada turi įvykti LDS 95 kuopos susirinkimus.
Kada nuvykau pas sekretorę S. Dagiene, nieko neradau namuose. Pasitaukiau p. K. Lawdanskį, čia radau tik drg. Lawdanskienę, o Lawdanskas buvo išvykęs į LDS 95 kuopos susirinkimą. Reiškia, tą pagali dieną buvo ir susirinkimas, nors nieku negaraisinta. Skubinau į susirinkimą, bet nežinau svetainės numerio, tik pasakė gatvę. Čia teko "laksą" samdyti ir iki aili suradome svetainę buvo apie 9 val. vakaro. Susirinkimas buvo išsiskirstęs, nes vos keletas narių buvo. Gryžau vėl pas K. Lawdanskį ir ten peraukojus, padedant drg. S. Dagienei atfankė me apie šešias vietas, tačiau nieku neradome namuose. Nusitarė su valdyba šaukti LDS 95 kuopos susirinkimą 6 d. spalio. Išsiviniūjėm laiškus nariams.
Spalio 5 d. susiradau draugus Mikalautskus ir jau apsigyvenau. Draugė Eva Mikalautskienė ir jos šeima labai draugiški ir širdingi žmonės. Draug pasikalbėjau su jų sūneliu, kuris apie porų metų karavo už išlaisvinimą Ispanijos liaudies. Jau nuolė-paukiai nurodėnija priežasčių pralaimėjimo Ispanijos liaudies.
Drg. E. Mikalautskienė ir drg. Raskie padedant, susiradau dd. B. Kuzmickis, A. Jospelkius ir visą eilę kitų veikėjų.
Diskusavome ir tarėmes, kaip ir kokiū būdu išauginti į didžiausią LDS 95 kuopą.
Visos pasižadėjo dirbti, kad juo daugiausia įrašyti jaunimo-ji ir to dėka suorganizuoti jaunioji kuopą. Įdomu, kad pa-žadės davė ir net nesamėjos na-rūs LDS. Taip ir reikia. Jei są-lygos neleidžia mandotis pačiom, gellėti savo klesos žinomėms bei organizacijoms.
Diskusavama stubas, patikau draug savo kaimynų iš Lietuvos. Labai malonu buvo ne tik orga-nizaciniai, bet ir abelnai pasikalbėti. Teko net ilgiau pabuti pas dd. Knauklius, kurių artimi-nieji Lietuvoje gerai pažystami.

SEATTLE, WASH.
Numirė Barbara Madaleskienė.
Spalio 2 d. numirė Barbara Madaleskienė, po tėvais Brilvi-čiūtė, sulaukus 61 metų. Draugė Madaleskienė paėjo iš Padvar-niškių kaimo, Pajevonio para-jijū.
I šią šalį atvažiavo apie 46 metai tam atgal. Pirmausia, ro-dosi, apsigyveno Shenandoni, Pa., kur susipažino su Jurgiu Madalesku ir apsigėdė tam pa-čiam mieste.
Vėliau atvyko į Washington valstiją ir apsigyveno Roslyn, Wash., apie šimtą mylių toliau nuo Seattle. Atvykė į Seattle, Madaleskai čia išgyveno 35 me-us.
Paliko vieną dukterį Ong Sander ir žentą, dvi anukes ir vieną seserį. Visi gyvena Seattle, o bro-lis Brilivius gyvena Detroit, Mich.
Draugai Madaleskai gražiai užaugino savo dukterį ir išmo-kino ją gražiai lietuviškai kal-bėti. Kol buvo nevedus, dalyva-uodavo lietuviškių teatrinių veikalų perstatyme.
Daug yra lietuvių, kurie ne-gali su savo vaikais susikalbėti,

ATSISTATYDINO BULGARJŲ MINISTERIŲ KABINETAS
Sofia. — Premieras George Kiosseanovas įteikė karaliui Borisui savo kaip pirmiero ir viso kabineto rezignaciją. Jo at-sistatydinimas esą sudarys pro-gną pradėti naują užsienio politi-ką, labiau priitaikyti pietrytinės Europos situacijai.

PROGRAMAS IR ŠOKIAI
Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 102 Kuopa
Kalbės K. ABEKIENE, tik sugrįžusi iš Lietuvos.
Šeštadienį, Spalio (Oct.) 21 d., 1939 m.
Pradžia 8 Valandą Vakare
Ežerskio Svetainė
4600 South Paulina Street.
Dainuos Roselando Lietuvių Moterų Choras.
Visus kviečia atsilankyti ir linksmai laiką praleisti.
—KOMITETAS.

PIRMAS PASIRODYMAS
BARBARA DARLYS KONCERTAS
Trečiadienį, Spalio (Oct.) 25, 1939, 8 V. V.
CHICAGO WOMAN'S CLUB TEATRE
62-72 East Eleventh Street

Barbara Darlys, (Dran-gelienė) nesena sugrįžo iš Lietuvos. Ji ten dainau-vo Kauno Operoj. Barba-ra Darlys turi labai gra-žų balsą. Tad visus kvie-čia dalyvauti jos koncer-te.
Tikiėtus galite gauti "Vilnius" raštinėj.

RADIO STANDIERAI RAITOJE

CHICAGOOS	Mtr.	Min.
WIND	860	55.4
WFLA	870	55.4
WFLB	870	55.4
WFLC	870	55.4
WFLD	870	55.4
WFLA	870	55.4
WFLB	870	55.4
WFLC	870	55.4
WFLD	870	55.4
WFLA	870	55.4
WFLB	870	55.4
WFLC	870	55.4
WFLD	870	55.4
WFLA	870	55.4
WFLB	870	55.4
WFLC	870	55.4
WFLD	870	55.4
WFLA	870	55.4
WFLB	870	55.4
WFLC	870	55.4
WFLD	870	55.4

Spalio 21, 1939
8:45—WGES. Sophie Barikus.
10:30—WZIP. Saitimiro Program.
11:45—WBHM. Amer. Youth Cong.

POPIET

12:00—WAAF. The Symphonic Hour.
WLS. "Man on the Farm".
WJJD. Current News.
WBMM. "What Price America".
WGN. Chorusmasters.
12:30—WBMM. Bob Atcher, songs.
WCFE. Spotlight Program.
WBMM. "What Can I Do?".
1:00—WAAF. News Report.
WJJD. Farm Advisor.
WLS. Home Talent Program.
WBMM. Meet for Missus.
WGN. Ginsburgh's Orch.
WLS. "Season Uppers".
WBMM. Meet the Missus.
1:30—WGN. Alice Blue, pianist.
WIND. Hyde Parker.
WBMM. Meet for Missus.
WLS. Prairie Ramblers.
WGN. Lee Francis Organ.
2:00—WBSC. Concert Melodies.
WAAF. Front Page Drama.
WBMM. Sportsman's Park.
WCFE. Musical Favorites.
2:30—WCFE. Popular Tunes.
WAAF. Universe of Melody.
WBMM. Children's Program.
3:00—WBSC. Polish Matinee.
WJJD. Sports Edition.
WIND. Football Game.
3:30—WGES. Musical Favorites.
WIND. Sports Edition.
4:00—WGES. Creation Hour.
WCFE. Football.
4:30—WBMM. Bull Session.
WJJD. Tommy Tucker's Orch.
4:45—WJJD. Supperette Frolic.
5:00—WBMM. El Chico—Spanish.
WBMM. "Hilbilly Games".
WGES. Songs Ukraina.
WGN. News Flashes.
WJJD. Sports Edition.
5:15—WIND. Sportsman's Park.
WJJD. Anson Weeks Orch.
5:30—WBMM. Musicale.
WCFE. Keep-up with the World.
WGN. Children's Stories.
WJJD. Current News.
WGN. Hooflund's Orch.
5:45—WBMM. Amer. Legion.
WGN. Ed. Johnson—Sports.
WCFE. The Hit Review.

VAKARE

6:00—WGES. Folk Songs.
WGN. Ginsburgh's Orch.
WJJD. Race Results.
WBMM. News of the Day.
WMAQ. Football Scores.
6:15—WMAQ. Organ Music.
WBMM. Heart of Julia Blake.
WGN. Sports Review.
WCFE. Vocalist.
WCFE. Dad's Family.
6:30—WMAQ. Uncle Jim's Qt. Bee.
WJJD. News Report.
WCFE. Teenie Patter.
WBMM. "The Tattler's Plat".
6:45—WCFE. Cekų Program.
WCFE. Sports Review.
WJJD. Inside of Sports.
WLS—Sports Review.
7:00—Art Kasell's Orch.
WJJD. Gongs.
WIND. Max Miller's Quartet.
WLS. Barn Dance.
WCFE. Last Minute News.
WGES. Theatre of the Air.
7:30—WMAQ. Milton King.
WLS. Barn Dance.
WBMM. Wayne Rie's Orch.
WGN. Hawaii Calls.
8:00—WGN. Biltmore Boy's Orch.
WCFE. Art for Your Sake.
WBMM. Your Hit Parade.
WLS. National Barn Dance.
WMAQ. The Hall of Fun.
8:30—WMAQ. Death Valley Days.
WIND. Paul Page's Orch.
WGN. News.
WCFE. Labor Flashes.
9:00—WMAQ. Camel Caravan.
WCFE. Dance Orchestra.
WIND. Emil Flindts Orch.
WBSC. Slovak Revue.
WGN. America Looks Ahead.
WLS. Barnyard Jamboree.

NEDELIOJE

Spalio 22, 1939
8:00—WBMM. News.
8:45—WGES. Sophie Barikus.
9:00—WAAF. Carnival of Comiqs.
9:30—WGN. Morning Concert.
9:30—WMAQ. Morning Magazine.
10:00—WBMM. Press News.
WHIP. Lietuvių Programas.
10:15—WCFE. News Flashes.
10:30—WGES. Balalaika Melodies.
WGN. Morning Melodies.
WLS. The Southerners.
11:30—WBMM. Man on the Street.

POPIET

12:00—WBMM. Hilbilly Music.
WAAF. Musical Hour.
WCFE. News Flashes.
WBMM. Pilgrimage of Poetry.
WGN. Don Arnes and Och.
12:15—WCFE. Nat'l Emerg. Talk.
12:30—WCFE. Concert Melodies.
WMAQ. From Hollywood.
WGN. Festival of Music.
WJJD. Hawaiian Echoes.
WBMM. Motocycle of Music.
1:00—WGN. Great Plays.
WIND. Democracy in Action.
WMAQ. Smoke Train.
WHFC. Lietuvių Programas.
WAAF. Remember With Joy.
WJJD. Missing Favorites.
WCFE. Spotlight Program.
WGN. Ginsburgh's Orch.
WJJD. "Fugate Hollow".
2:00—WGES. Mirror of Events.
WAAF. Master Melodies.
WGN. Melodies for Miliady.
WBMM. Symphony Orchestra.
WGN. Meditation and Melody.
WBSC. Jewish Drama Guild.
WIND. Popular Favorites.
WMAQ. Dramatizations.
3:00—WGN. National Vespers.
3:30—The Chorus.
WAAF. Symphony Hall.
WMAQ. Enna Jettiker's Songs.
WJJD. Hobby Lobby.
4:30—WIND. WPA Orchestra.
WMAQ. Spelling Bee.
WGN. Metropolitan Audition.
WBMM. Ben Berns.
5:00—WBMM. "Silver Theatre".
WJJD. The Jury Box.
WCFE. Polish Program.
WGN. Amateur Hour.
WGN. Jennie Davis' Orch.
5:15—WJJD. Jack Kelly's Orch.
5:30—WMAQ. Grouch Club.
WBMM. Scripture Hour.
WCFE. Concert International.
WBMM. Gateway to Hollywood.
WGN. Calling All Cops.
WCFE. Lietuvių Programas.

VAKARE

6:00—WBMM. European War News.
WGN. Bill Bardo's Orch.
WCFE. Popular Classics.
WJJD. Polish Program.
WMAQ. Jack Benny.
WGN. Dinner Concert.
WCFE. Jack Kelly's Orch.
6:30—WGN. Dick Jurgens' Orch.
WGN. Mr. Diet. Attorney.
WCFE. Jack Kelly's Orch.
WBMM. History in the Making.
WMAQ. Fitch Bandwagon.
7:00—WJJD. Charles McCarthy.
WHFC. Lietuvių Programas.
WBMM. "The Adventures".
WGN. Heidelberg's Orch.
WLS. Revival Hour.
WCFE. Irish Hour.
7:30—WGN. Steven Leonard's Orch.
WJJD. News Report.
8:00—WMAQ. Man Merry-Go-Rd.
WGN. Your Sunday Day.
8:30—WGN. American Album.
WGN. Irene Rich. Story.
WGN. News.
8:45—WBMM. Sports With B. Ruth.
WGN. Johnnie Davis' Orch.
9:00—WCFE. Revival Hour.
WGN. Concert Illustration.
WBMM. Sunday Eve. Hour.
WGN. Good Will Hour.
WMAQ. Hour of Charm.
9:30—WBMM. Cherie.
WMAQ. Studebaker Champ.
10:00—WGN. Press News.
WGN. Biltmore Boy's Orch.
WBMM. News.
WCFE. Hesseherger's Orch.
10:30—WGN. Jack McLean's Orch.
WCFE. Ships of Dreams.
11:00—WBMM. Wayne King's Orch.
WGN. Joe Sudy's Orch.
WCFE. Hesseherger's Orch.
11:30—WGES. Front Page Drama.
WGN. Johnnie Davis' Orch.
WBMM. Mitchell Ayer's Orch.
WCFE. Dance Orch.
12:00—WBMM. News.
WGES. March of Health.
WGN. Leonard's Orch.
WIND. The Nite Watch.
WMAQ. Art Kasell's Orch.
WBMM. European War News.

Is 13-to Wardo Pradės Vaikščioti Busai California Avenue

Marquette Parko žmonės kalba apie demokratų organizacijos veiklą. Nori, kad būtų plačiau pravaista naujos dalybos programos.

MICHAEL J. FLYNN

13-to wardo namų savininkai, bizinieriai, darbo žmonės ir visuomeniniai veikėjai, domisi šios apieklės gerinimu.

Sri Michael J. Flynn, Cook apskrįčio klerko ir šio wardo komitimento talkos daug kas buvo atlikta. M. J. Flynn vadovaujama demokratų organizacija užsiartinėja kredo, nes kaip neimaine, o šio apieklės gerinimą yra padaryta, pradėjus veikti naujai dalybai. Šeši metai atgal visai kitai atrodė šis apieklis, nebuvio tik pagerinimu, kaip jau dabar. M. J. Flynn veikla, kaip komitimento, daug ką padėjo. Tenka ir tas pasakyti, kad šeši metai atgal šio apieklės buvo daug tūščių kambarių, daug tūščių krautuvių. Šiandien padėtis visa, visos gyvenimo vietos užimtos, biznis pakilo, o taksus nereikia branginti mokėti.

13-tam wardo padaryti pagerinimai gyventojam nieko nešė, namų savininkams nereiki taksai mokėti, nes tuos darbus atliko WPA. Tai nuopelnas naujos dalybos.

Tenka pažymėti, kad čia, dėka M. J. Flynn pasidaravimo, per metus įvairiam darbam išleisti šimtai tūkstanių dolerių. Per metus šio apieklės darbininkams išmokama algom po \$300.00.

Transportacijos Gerinimas Marquette Parke.

Jau senai žmonės susielkė, kad būtų tiesioginis susisiekimas su miesto centru, arba kad specialiai busai sujungti su kiti-

tom linijom. Peritose rinkimose, kai kandidata M. Hogan ir jis buvo išrinktas, tai buvo žadėta tie pagerinimai. Daug apie tai rašė dienraštis "Vilnis".

Ang dienų pasis ponas Michael J. Flynn ir Michael P. Hogan atvyko į "Vilnius" išleistių pasikalbėti apie vykinamus darbus 13-tam wardo. Jie aišavo už birosnarių kooperaciją apieklės gerinimui ir ta proga pažymėjo, kad jau nežužgo pradės vaikščioti specialiai busai California ave. nuo 71st St. iki Blue Island—26th st. Ten peršes keiviečiai ir tiesiai nuvažuos į miesto centrą.

Aldermonas Michael P. Hogan ir Cook apskrįčio klerka Michael J. Flynn nurodė, kad bus atidaryta ir kita busų linija, tik kiek vėliau, tai 67th st.

Abudu 13-to wardo veikėjai pažymėjo, jog rupinamasi, kad ir Kėdize ave. transportacija būtų pravaista toliau į pietus.

Abu svečiai lankymėms "Vilnyje" žymėjo, kad del ančiau minėtos transportacijos jau yra susitarta su Illinois Commerce Commission del petičiųjų įteiktimo faktinam dalykų įvykinimui.

Michael J. Flynn pareiškė, kad jis rupinīs ir ateityje gerinti jo atstovaujama apieklę. —Politikas.

Kodel Mes Mokame Taksus?

Vienas iš nemaloniausių klausimų šiame pasaulyje, tai taksus mokėjimas. Taksus moko tieji turėtu suprasti apie taksavimų mašina; kas turi autoriteti taksuoti, kur taksai eina, ką už taksus jie gauna, kodėl taksai yra nevienoki, kodel taksai nuopula ir vėl pakyla, ar mes galuotume gyventi ir be taksu ir t.?

Minėti klausimai turėtu būti žinomi visiems Amerikos piliečiams. Iš bandysiu paliesti taksų teoriją ir jų reikalingumą.

Zinoma, mūsų lietuviška spauda manau pagalbės tame. Aišku, reikės sunaudoti daug laikraščio spalčių. Tikiuos, kad taksų moko tieji gaus iš mano raštų geresnį supratimą apie taksus.

Amerikos piliečiai gyvena demokratiskai šalyje. Reikišai, jie išrenka valdininkus nuo prezidento iki aldermono. Žmonės išrenka valdininkus jiem moka algas, arba kitais žodžiais sakanč, užlaiko visą valdiski mašiną. Bet kaip taksuotojai gaus taksus bilį, nepasait, ar ji yra didėl ar maža, tai moko tieji nebuna patentinkas. Aišku, tai gamtinis apsirėškimas; duoti pinigūs yra skaudu, tačiau gauti pinigūs yra malonu. Negama to, man didingai taksų klausim ir bunojan prokuroro ofise ir puse metų tie tik taksų skyrė, gavau verting supratimą apie taksų ir taksavimo mašiną. Maždaug norėčiau supa-

zindinti lietuvius arba taksų moko tiejus su taksų teorija ir faktais. Katrie žingeidaisite, są iškalnė užtikrinu, kad daug dalybų susiznosite. Po sužinojimo pulkisine artimi draugai. Veikišiai labiau stengimės rūpintis demokratija ateityje, busime labiau prisirengę jų myėti ir apginti. Mes taksus mokame palaikymui visuomeninės tvarkos ir iš jos kylantių reikalų.

Apie tai bus daugiau. —Adv. Charles P. Kal.

19 Chicagoiečių Laimejo Airijos Loterijoje

Airių Sweepstakes loterijoje laimejo 19 chicagoiečių po \$3,788 kiekvienas. Tarp kitų laimėtojų yra šie: R. G. Schroeder, Jack Berstein, Fred Voig, H. L. Seyl ir kiti.

Sako, kad dėl šios loterijos iš Amerikos žmonių išrinkę \$2,031,573.

Gal nei vieng centų nuo dolerio laimėtojai negauna, kiek sumoka žmonės prkdami loterijos tikietus.

CICERO ŽINIOS

V. Belevičius ir A. Avizienio Krautuvas

Biel-Hardin'o rakandų krautuve raudasi 5305 W. 25th str., viasi netoli lietuvių kolonijos Grant Works. Tai naujų rakandų krautuve ir rakandų taksymo šapa.

Jaunuolis Belevičius, tai sumas d. Alex Belevičius, seno "Vilnius" skaitytojas.

Belevičius krautuveje, Biel-Hardin, parduoja naujus rakandus dar pigiau kaip kitur. Taipgi senus pataiso. Jo krautuve telefonas, Cicero 4347. Ang dieną iš pašaukinu jo krautuve rakandų reikalu. Jis tuoj pribuvo su sampepliu. Ant rtytojas gavau man reikalingus rakandus ir daug pigiau negu kitur. Belevičius visomet remia pažangių spaudų ir organizaciją.

A. Avizienio Krautuve

A. Avizienis dabar turi biznį. Jis idirba įvairius dalykus namų įrengimui, jis dirba is-taigų įrengimui. Jis dirba pradant nuo mažiausio iki didžiausio darbo, tai Cabinet Works.

Drg. A. Avizienis visiem plačini žinomas veikėjas ir geras mechanikas. Jo biznio vieta, Stevens Cabinet Works, 745 S. Pulasky Road.

Taigi, nepamirskite ir kuriem reikės kokis dalykas įrengimui, tai kreipkitės prie A. Avizienio. —Cicero Žvalgas.

Pranočimai Is Kitnr

PITTSBURGH, PA.
Spalio 31 d. Lietuvių Mokslo Draugijos Svetainė, 142 Orr St., Ivkys SLA kuopos (Halloween) balius. Bus gera orkestra, skanių valgiu ir gėrimų. Už gražiausį pasiretyrma pirmo dovana \$5. Keturius kitos dovanos. Įjanga 35 centai. Visus kviecia išilankyti. Komitetas.

300 Pulkiausiu Chicagoje Atimtu Automobiliu Pardavimui—Praktiskai Jusu Paciu Kama

Isirinkite savaji kara ir didžiausiu, pulkiausiu siam krate automobiliu pasirinkimo ir atsutaikykite sinitus doleriu.

Čia raste kara, kokio norite toki kama, kokiu isgalite moketi. Nors ir 1.000 mylia nuo Chicago gyventumte, jums apsimoka dalyvauti siam didziausiu ispardavime. Niekar kitur pasulyje jis neraste tokiu zemu kaimu.

Kiekvienas kara patikrinatis ir garantuotas, kad duotu jums ikeq metu patarnavimui ir patenkimui.

25—BUICKS, 1935, 1938, 1937 ir 1936 kiekvienas parsdoduota pigiai \$275	15—FORDS 1939, 1938, 1937 ir 1936 visai nauji kaip nauji \$225
10—CHRYSLERS 1938, 1937 ir 1936, garantuotas, \$265 kaip nauji uz	8—HUBSONS nuo 1939 iki 1938 kiekvienas garantuos \$195
14—DODGES 1939, 1938, 1937 ir 1936 kaip nauji, kaukerie su radio pigiai \$245	16—CHEVROLETS nuo 1939 iki nauji iki 1936. Visi modelial, kaip nauji \$225
18—OLDSMOBLES 1939, 1938 1937 ir 1936 taip ziba kaip naujas sidabrinis doleris \$285	5—PACKARDS nuo 1939 iki nauji, kaip nauji \$345
12—PLYMOUTH 1939, 1938 ir 1937 ir 1936 vis vartoti, pilnai garantuoti. \$225	6—LA SALLES nuo 1938 iki 1936 ypatingai puikus \$295
	7—STUDEBAKER nuo 1939 iki 1936 modelial visi su 6 ciliniais, kaip nauji \$195

Taipgi turime vis 150 senesniu karu is visy gamybu ir modeliu nuo 1935 iki 1932—visi garantuoti iki \$45.

ATMINKITE, KAD KIEKVIENAS KARAS YRA PILNAI GARANTUOTAS IR DUOS JUMS METU PATARNAVIMA.

IR PATENKIMAMA

Viskas, ko mes prasome, tai pirmu metu pirkite, aplankykite musu pardros kambari ir pasirinkite musu karnas. Mes padaim jums supriuzi. Jums nereikia ir pinigų, mes imisme jusu karus kaip imokejimus, o ilksnia daly siu galite ismoketi kaip paduotus.

Ispisime ir automobiliu dyterius, kad neprateistis progos aplankyti musu pardros kambario, jei nori geriausio Chicagoje pirkimo.

Aidara kasdien iki 10 v. v. ir visy dienu sekmadieni

Cook County Finance Co.

1340 West 63rd Street. (Prie Loomis)

Siunciame Geles Telegramu j Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS -- Kvietkininkas

Gelės Vestuovėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Narial Chicagoje ir Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave TEL. LAFAYETTE 8024	Anthony B. Petkus 1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109 6834 S. Western Avenue Tel. Grovehill 0143
---	---

S. P. MAŽEIK A 3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139	Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4908
---	---

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515	P. J. RIDIKAS 3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419
---	--

I. J. ZOLP 1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782	J. LIULEVICIUS 4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572
---	---

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE—Dieną ir Naktį

VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742
4604-07 S. Hermitage Ave.—4447 S. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0727

DYKAI

koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programus Antradienio ir Seštadienio rytais, 10:00 Val. Rytė, iš W.H.I.P. stoties (1580-K) su Povilu Šaltimieru.

Pavogtas Kudikis

Trijų Veiksų Tragedija

NEDELIOJ, SPALIO (OCT.) 29, 1939

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 South Halsted Street

Dury's Atsirdarys 3:30 Valandą Po Pietų.
Lošimas Prasišdės 4:30 Valandą Po Pietų.

Po perlatymo bus programo koncertinė dalis, kurią išpildys Motery Kultūros Klubo Choras. Dainuos gražias dainas paimtas iš operetės "Sylvia".

Sirdingai kviečiame visus atsilankyti. —KOMITETAS.

A. GARSINSKAS
Pranukas, Irenos Augintinis.

LIETUVISKI RADIO PROGRAMAI

Progress Bendroves Krautuvas dailus regularis radio programos is 8 totes WGES bus girsimas iki sekmadienio, 11-ta valanda rtyo. Programa is-pildys geriausi dainininkai ir muzikantai. Be to Progress Krautuvei gausi raudasi po num. 329 S. Halsted St. patieks geru žiniu apie 7-ta metini is-pardavima, kuris eina sio laiku mi-keleto krautuveje.

CHICAGOS BEDARBIAI RENGIA SI MARSUOTI PRIEŠ ALKĮ IR LIGAS

Reikalauja Gubernatoriaus Honorrio Pridazo, Tai Ta, Kad "Niekas Nebadaus"

Illinois Workers Alliance, Cook apskrictio komitetas salpu krizio klausimu pareiskė, kad laikas rengtis prie marsavimo prieš alkį ir ligas.

Bedarbiu organizacija primate, kad Henry Horner kai kandidatavo į gubernatoriaus vandenį 1936 metais, tai savo prakalboje dars pareiskimus, kad "niekas nebadaus".

Su kiekviena diena daugia reikalavimai susaukti specialie seminaro sesija.

Bedarbiu rengiasi marsuoti prie miesto rotuše, kad dramatiizuoti savo reikalavimų.

Kulturiečių Choras Dainuos Progress Radio Programe

Bus patiekta ištraukų iš veikal "Pavogtas Kudkiss".

V. Rasinskienė, Motinos rolėj "Pavogtas Kudkiss".

šį sekmdienį, spalio 22 d., 1 val. po pietų, šis stoties WGES, Progress Rakandų Krautuvis radio valandoj dainuos Chicago Lietuvių Motery Kulturos Choras.

Reikia Daugiau Pagelbos Kroniškiam Ligoniam

Dideliam susirinkime, kur dalyvavo apie 1500 žymiu visuomenės veikėjų: daktarų, slaugyčių, advokatų ir bizierių, buvo išskelbtas Chicago ligonių klausimas.

Todėl socialio patarnavimo grupė tame susirinkime nurodė, kad reiktų daugiau dėmesio kreipti į kroniškai sergančius ir jiem veltui suteikti gydymą.

Šį Sekmdienį Bridgeporto Jaunimo Parė

Tai kortų ir kauliukų žaistų vakarėlis "Vilnies" svetainėje.

Bridgeporto lietuviu jaunimas ukeviečia visus šios apskricties lietuvius atvykti į jų vakarėjį šį sekmdienį, spalio 22.

Tad šioms ukeviečiaime jaunimo ir suaugusius atliki sekmdienį Bridgeporto lietuviu jaunimo pramonę, kuri įvyks "Vilnies" svetainėje, 3116 S. Halsted street.

Is Lietuvių Vaizbos Buto Susirinkimo

Vaizbos Buto susirinkime aptarus nuo karo nukentėjusių šelpimo klausimą, parase sekamo turinio laišku Lietuvos konsulii Chicagoje.

Mazeiku Aludės Grand Opening. S. ir S. Mazeika turi gražiu lietuviu užeigą - Ralph's Tavern, 837 W. 34th Pl.

Su Žmonėmis ir Tarp Žmonių

Rosehand yra Fenger High School, kurioj mokinais ir lietuvių. Šiandien šis stoties WMAQ bus transluojama tos mokyklos program.

Walter Penkauskas. Jis gimė Chicagoje 1900 meuos. Jis yra finansas LDS 129 kuopos ir ižanus sekretorius SLA kuopos, Aštuoniolikto Apieklinskės.

Burnside. Kodėl "Vilnių" taip mažai žinių is Burnside? Kalbėjaisiu su A. Maziliausku, pirmininku LDS 72 kuopos.

O. Remeikiene. LDS chieagisio apskrictio suvažiavime Onutė Remeikiene pasakė: "Jau gavau 11 naujų narių į LDS. Ir dar daugiau gausiu."

Čalio Prizadas. Čalis Steponavičius pasakė: "Jei bolševikai atiduos Vilnių Lietuvai, tai aš įstosiu į Komunistų Partiją."

Apie Jurgelionį. Prieš pereitą SLA seimj Scrantone, Chicago socialistai tarėsi apie "Tėvyneš" redaktorių. Kuomet buvo pribinta apie Kleofą Jurgelionį, labiausia tam priešinos Kazys Liutkus.

Musy Jaunimas. Didelis kreditas priklauso šiems jaunuliams: J. Petrusis (Spark), Bill Rasinskas (Mornars), Eddy Kavaliauskas (Roseland), J. Vainauskas (Redwings) ir Mrs. P. Bober (Zeplyrs).

Siemət Daug Svečių Lankėsi Chicagoje. Siemət Chicagoj buvo daugiau svečių, negu pernai bei užpernai.

Marquette Park Žinios. Sugryžo is Augustana ligoninėms draugė H. Jurginienė. Ji po sunkios operacijos jaučia si geriau ir atrodo gan gerai.

300 Deleगतų Dalyvauja Jaunimo Kongreso Konferencijoje

Vakar prasidėjo Amerikos Jaunimo Kongreso Chicago skryiaus konferencija. Hull House, 800 S. Halsted st. Penktadienį buvo atvira sesija su prakalbomis. Daug žymiu jaunimo judejimo veikėjų dalyvauja. Kalbejoj ir antro vardo aldermonas Dickerson, negras veikejas. Buvo delegatų ir nuo lietuviu jaunimo. Jack Fishbein atidare Jaunimo Kongreso Konferencijos masinę sesija.

Barbara Darlys Koncertas. Pirmas pasirodymas po sugryzimo is Lietuvos.

Trečdientį, spalio 25 d., 8 val. vakare, Chicago Women's Club Tentr, 62-72 East 11th st., įvyks Barbara Darlys koncertas.

B. Darlys pirmu kartu po sugryzimo is Lietuvos pasirodys scenoje su rinktinėmis dainomis.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

Tai dainavo Kauno operoje, koncertavo po įvarius Europos šalis. Darlys yra viena is garsiausiu lietuviu solisčių Amerikos lietuviu visuomenėje.

CLASSIFIED ADS.

BUSINESS CHANCES, REAL ESTATE FOR SALE, FARMS FOR SALE, ROOM FOR RENT, VETIOS PRANESIMAI, BRIDGEPORT, BRIGHTON PARK, ROOM FOR RENT, BIRTON PARK.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS, Dr. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, Dr. Pulsucki LeVan PHYSICIAN & SURGEON, DR. STRIKOL'IS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, DR. BERTASH, DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, DENTISTAI, DR. G. SERNER Lietuvis Akijų Gydytojas.

Phone Victory 1717 Central Auto Sales & Service 3207-9 S. Halsted St., Chicago, Ill. 1938 motis Dodge 4 door touring sedan, su kronu, Philco radio, heater, lunda paplėta, visai maži varžtos, atrodo kaip naujas. Kalna iki \$525.00.

Grąžinus Lietuvai Vilnių, nuomatoma, kad ten bus daug karo palėgėjų. Taiigi bus nuo karo nukentėjusiu. Amerikečiai lietuviu tu reikalau pradėjo rūpintis.

Šiandien balius ir Pralkalbos Town of Lake. Šiandien, spalio 21 d., įvyks LDS 102 kuopos balius, bus dainų ir abelnei grauzs program.

Dr. George I. Bložis DENTISTAS 2201 W. Cermak Rd. Valandos: nuo 10 iki 5 ryto; 1 iki 4:30 popiet; 6 iki 8 vakare. Trečiadieniais pagal sutartį.

Pritaria Kovai Prieš Aukštąs Kainas. Nors fermeriai parupina maisto produktus, bet tie produktai buna žaliavos formoj.

Marquette Park Žinios. Sugryžo is Augustana ligoninėms draugė H. Jurginienė. Ji po sunkios operacijos jaučia si geriau ir atrodo gan gerai.

WEST SIDE HALL. Buv. Meldaziaus Svetainė. Patogi svetainė šokiams, baliams ir bantietsiams, dabar galite randaoti. Kreipties: R. S. GIRČIUS 2244 W. 23rd Place Tel. SEELEY 9083

DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

CRANE COAL COMPANY 5322 South Long Avenue - Telefonas PORTSMOUTH 9022 POCAHONTAS Mine Run is geriausiai mainų, perkant 5 tonas ar daugiau ..... \$7.65 PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonas ar daugiau, ... \$7.40

